

10302

Délibáb

A M. N. MŰZEUM
HIRLAPOSTÁLYA

14
FILLÉR

40. SZÁM

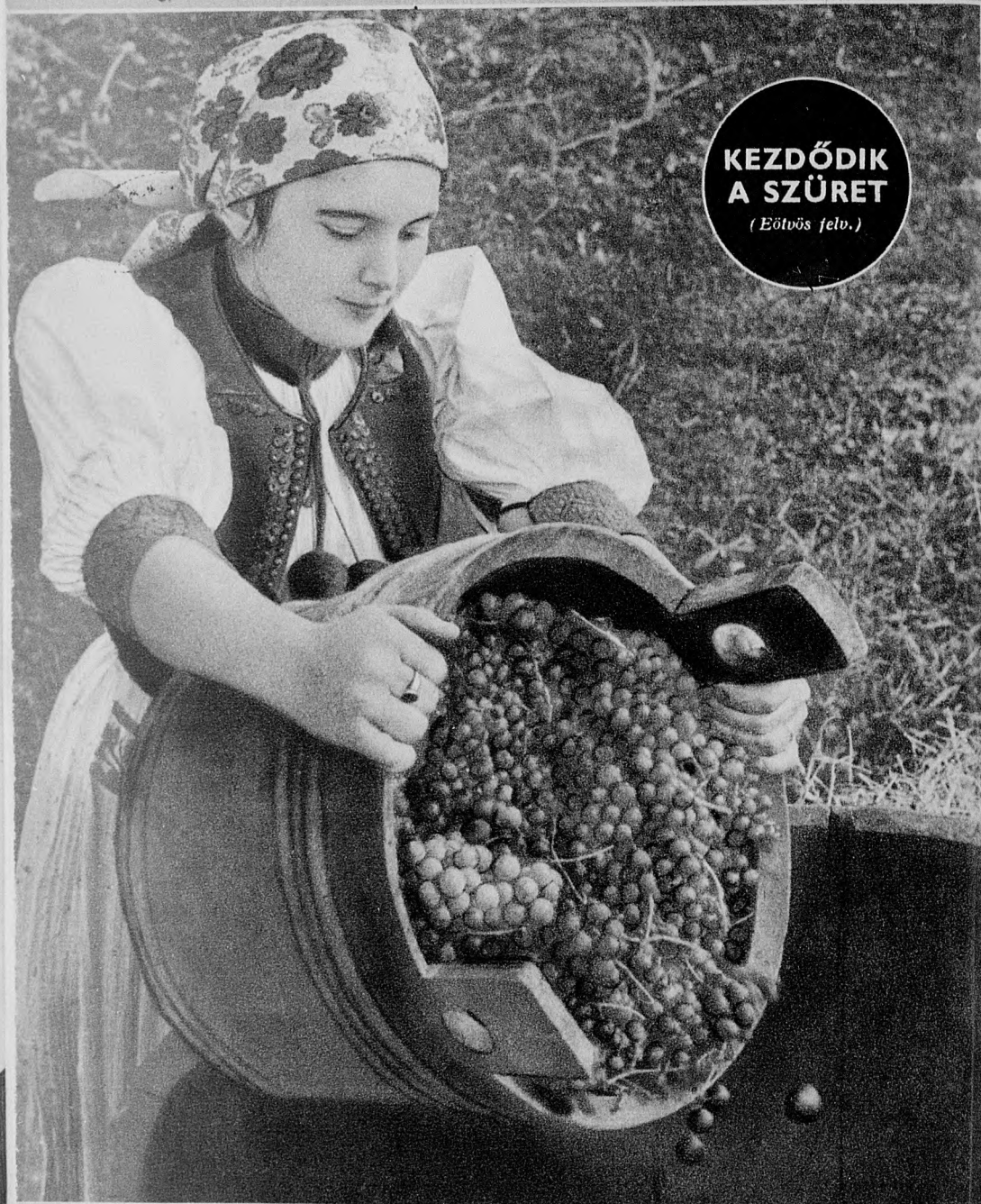
ZARAH LEANDER
a „Végtelen út”
főszerepében
(Liza-film)

RÁDIOMŰSOR
OKTÓBER 5-TŐL 11-IG

A DÉLIBÁB előfizetési ára:

negyedévre..... P 1.80	félévre..... P 3.60	egy óra..... P —.60
bizt. intézetnek fizetendő P —.80 P 2.60	bizt. intézetnek fizetendő P 1.60 P 5.20	bizt. intézetnek fizetendő P —.30 P —.90

Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50

**KEZDŐDIK
A SZÜRET**

(Eötvös felv.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefonszámaink: Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

XV. év

14
FILLÉR

Oszt

Ta
gető, n
valóit.
pad, ah
nyilván
írói vil

Ta
elemzé
néző e
szürt
utolsó
meg e
lemi r
mok,
megsz
de mo
magata
sággá.

V
három
Az „É
a tisz
győze
Tamás
komol
és tis
lélek”
darabj
tatott
hetett
egysze
térés.

E
magas
tással
Áron
tisza
illető
nem v
síkon
utóbb
nek.

Déliab

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

*

Szerkesztő:

DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

14
FILLÉR

Őszinte beszélgetés Tamási Áronnal

SZÍNHÁZRÓL, SZÍNÉSZEKRŐL ÉS KÉSZÜLŐ UJ DARABJÁRÓL

Kolozsvár, szeptember hó.

Tamási Áron kétségtelenül a mai irodalom egyik legeszméletesebb írója. Eszméket hordozó s ébresztgető, nagyszerű regényeivel csaknem egyidőben a színpadon is kifejezte a maga mélyértelmű mondani-valóit. Érdekes megnyilatkozásainak útján a színpadig is eljutott s ez könnyen érthető. Hiszen a színpad, ahol a hős vagy a hősök és egyéb szereplők egy szellemi kiállítás vagy magatartás lényegét sűrítve, és nyilvánvalóbb, világosabb és kézenfekvőbb keretben viszik a közönség elé, szintén alkalmasnak bizonyult írói világának és magatartásának bemutatására.

Tamási Áron színpadi műveiben — végső elemzésben, — a jó és a rossz küzdelme tárul a néző elé, mint az ezernyi emberi probléma leszűrt és végső következtetése. Tamási Áron utolsó három játéka (mely a közelmúltban jelent meg egy kötetben), klasszikus példa erre a szellemi magatartásra. Mélységes értelmi szimbólumok, tiszta, egyszerű és nemes játék mértékkel megszerkesztett kereteiben egy-egy magas eszmei, de mondhatjuk azt is, hogy erkölcsi színezetű magatartás csúcspontját általános emberi igazsággá.

Valójában mi is lenne más Tamási Áron három utolsó „komoly játéká”-nak a lényege? Az „Énekes madárban” azt példázta az író, hogy a tiszta szerelem minden ármánykodás ellenére győzedelmeskedik. A „Tündöklő Jeromosban” Tamási Áron emelkedett eszmei magatartása egy komoly intéssé nemesedett: a néphez önzetlen és tiszta szándékkal kell közeledni. A „Vitéz lélek” — Tamási Áron ezideig legérettebb darabja, — azt példázta, hogy a sokat hangoztatott új ember kialakításának az útja az elengedhetetlen önévizsgálóval kezdődik s első eszköze az egyszerűséghez való komoly és alázatos visszatérés.

Ezek alapján jogos a kérdés, hogy egy olyan magas eszmei tartalommal és nemes iránymutatással példázódó színpadi „oeuvre”, mint a Tamási Ároné, akinek még külön nagy értéke a csillogó, tiszta magyar nyelv, miért nem érte el az őt megillető nagyobb közönségsikert s darabjainak miért nem volt akkora visszhangja, mint néha az eszmei síkon kevésbé olyan magasan járó színdarabnak az utóbbi három év úgynevezett „közönségsikerei”, nek.

Felkerestük tehát az író magát, hogy egy barátságos eszmecsere keretében ő adjon feleletet erre a kérdésre s ennek kapcsán kifejtse véleményét színházról, színészekről és beszéljen készülő új darabjáról. Kolozsvári lakásán, melynek ablakából a gyalui havasokig ellát a szem, kedvesen fogadott a nagy író s közvetlenül beszél, felel a kérdésünkre:

— Aki figyelte az utóbbi évek színházi életét, a színpadi szerzők egy különálló kis csoportját fedezhette fel. Azokét, akik eltérve a szokástól, nem úsztak együtt az árral, nem akarták mindenáron kiszolgáltatni a közönséget, hanem a maguk külön világában alkottak és alkotnak. Nemesak szórakoztatásra és a jelen állapot bemutatására töreksznek. Többen vannak olyanok, akik nem ehhez a kis csoporthoz tartoznak. Ez természetes is, mert természetes is, mert mindig is így volt. Az is természetes azonban, hogy akik egy magasabb eszmei cél szolgálatába állottak, előbb-utóbb győzedelmeskedtek. Örvenedtes, hogy a mai színházi politika szorgalmazni kezdte már a magas eszmei tartalommal gazdag új színpadi művek előadását is. Kezd a minőség-elv tért hódítani. Ugynevezett „közönségsikerű” darabokat még ma is hoznak ugyan színre. Helyes. Ez a színház anyagi alapját szolgálja. Az a biztató azonban a jövőre, hogy ezek mellett ma már majdnem minden komoly színház örömmel hoz színre olyan darabokat, melyekben az általános társadalmi- és nemzetnevelő törekvések alátámasztását látja. Ezzel mintegy részt akar venni a színház a nemes nevelő munkából. Az utolsó nyolc-tíz évben történt ez a változás. Örvenedtes esemény. Megvan már a szándék, hogy a színpad nemes eszmék hordozójává télessék. Sajnos, ilyen szándéklól vezérelt színház kevés van, de mégis csak van. Kevés az igazi író is. Sőt a színészekről is kell beszélnünk ezzel kapcsolatban. Ha akad is nemes szándéklól vezérelt színpadi szerző, aki nemesak szórakoztatni akar, hanem művét egy magasabb eszmei cél szolgálatába is állítja, akkor új célkitűzési alkalmas formát kívánnak s így a mai színi irodalomban mondhatjuk, hogy egy új formakeresés van folyamatban. Hiszen új célkitűzéseket nem győmöszölhetünk bele régi formákba. Most még csak kísérletezéseket látunk, de hiszem, hogy az új és nemes célkitűzés meg kell, hogy találja a maga új formáját is. Aki élni akar, az megkeresi a maga új életformáját is. Az írók egy kis csoportját jelöli az új színházi formakeresés vágya. Még csak a színésznevelés kérdésében kellene megindítani az új szellem kialakítását.

— A színésznevelés még mindig teljesen mai társadalmi beállítottságú. Adva van egy társadalom, mely az anyagelvűség alapján alakult ki. Ez a társadalom olyan színészeket nevelt, akik nagyszerűen tudnak és tudnak játszani olyan darabban, mely ennek a társadalomnak anyagelvű problémáit viszi színpadra. Minden ilyen természetű darabban otthonosan mozognak. Meg kell azonban jegyezni, hogy ebből a társadalmi képből, ami természetes is, a nagy tömegek: a nép és a munkásság kimaradnak. Így érthető, hogy a társadalom képe, mely a mai színházban és színjátszásban is megmutatkozik, csak részleteket visz színpadra, vagyis majdnem kizárólag az uralkodó réteget. Márpedig a lömegek éppen úgy hozzá kell jutniuk az új és nemes törekvések hordozó színpadhoz, mint ahogy most csak az „úri” réteg juthat hozzá. A színésznevelésnek pedig arra kell törekednie, hogy a színészek csak az „úri” réteg beszédmodorát, magatartását tanulják meg és játszdjék le, hanem a népet is. Nem lehet az újító törekvésekben, melyek a nép felé mutatnak, egy olyan színész szerepeltetni, aki Budapesten, vagy más vidéki városban kívül a nép között sohasem élt. A színész csak a néptől tanulhatja meg, hogy miként kell mozognia, beszélnie, ha népi darabban játszik. Ezzel kapcsolatban az úgynevezett „irodalmi regionalizmus” egyáltalán nem fejezi ki azt a fogalmat, melyről szó van akkor, amikor a magyar föld különböző tájai szellemileg is egyenrangú részt kérnek az általános magyar szellemi és művészeti életből. A vidék felé nincs megújulás. Viszont nemesek helyes, hanem kötelező is minden vidéki színi megnyilvánulás felé a legmagasabb művészi mértékkel alkalmazni. Hiszen kivételül csak akkor lehetséges, ha az egészséges törekvések, melyek a különböző tájak felől áramlanak a fővárosba, a legmagasabb művészi mértékkel találkoznak. Csak így lehet a magyar szellem és művészet európaivá. Ha ez bekövetkezik, mint ahogy néhány magyar író életművén keresztül már bekövetkezett, akkor a magyar népi gondolat és az abból eredő művészeti alkotás ledobja magáról a népies, vagy népi jelzőt és általános magyarrá és emberivé válik. Ez is cél.

— Mennyiben kívánja folytatni a megkezdett és új mesgyén haladó, nemes eszmei kiállást?

— Teljes mértékben — felelte határozottan.

— És milyen formában? — kérdeztük.

— Minden formában! — felelte. — Éppen most is színdarabon dolgozom, mely, mint a többiek is, Székelyföldön, falusi környezetben játszódik. Problémája a föld és a földön megingott emberek, akik a mai megingott társadalom vonásait mutatják. A föld, mint örök és könyörtelen tényező, a kegyetlen egészség. Rajta a megbelegedett emberek. Egyik „pogány”, másik „köröszlány”. Természetesen egyik sem az palójában, aminek mondja magát. Jelszó és félműveltség a legnagyobb belegségük. Kivételül pedig: kevés beszéd, sok munka.

— Milyen a műfaja a készülő darabnak?

— Műfajilag dráma. Egyébként ez nem lényegbevágó. Komoly játék, akár a „Vitéz lélek”, de annál keményebb.

S e „kemény” befejezés után valami megnyugtatót akarunk hallani az írótól. Tamási Áron elneveli magát s kivágja: „Magyarország nem volt, hanem lesz!...”

Heszke Béla

Szelezcky Zita, a Leányvásár primadonnája

Ha volt operett, amely áradó melódiáival egykor valóban meghódította az egész világon a szíveket, akkor a „Leányvásár” valóban ez az operett volt. A szikrázóan szellemes muzsika, melyben a legpezsztőbb számok, halhatatlan finomságú melódiákkal váltakoztak, ma is ugyanolyan friss, fiatal, mint amikor Jacobi Viktor tehetségéből megszületett. A „Leányvásár”-t most filmre vitték. Ki játszhatná ennek az operettnek a főszerepét más, mint a tündöklő fiatalságú, egyéni, pikáns arcocskájú Szelezcky Zita. Zitánk partnere a filmben Sárdy János, aki bizonyára felül is mulja Király Ernő régi nagy sikerét ebben a szerepben. A szubrett Kiss Manyi, a táncoskómikus a közkedvenc Latabár Kálmán, a komika Vaszary Piri. Rajtuk kívül Bilicsi Tivadar, Tompa Pufi, Mihályffy Béla és Maklár Zoltán kapott remek szerepet a filmben, amelyet Babay József forgatókönyve nyomán Podmaniczky Félix rendezett. A zenei feldolgozást a tehetséges Fényes Szabolcs végezte, aki Jacobi muzsikájának hét legremekebb zene- és énekszámát ültette át a filmbe. Bizonyosak vagyunk abban, hogy a film Royal Apolló és Átrium-beli bemutatóján, az operett egykori forrósikerű premierjét idézik fel Jacobi Viktor örökszép melódiái.

négy villáminterjú

BESZÉLGETÉS HONTHY HANNAVAL, AKI A MŰVELŐDÉS HÁZÁBAN BUBIK-SZTÁRJA LESZ

Halkan kattant a telefon s egy kislány éneklő, lágyan bűgő női hang szólal meg a drót túlsó végén.

— Honthy Hanna művésznő?

— Igen, személyesen.

— Mért nem játszik a nyitódarabban?

— A „Csodatündér”-ben nincsen számomra megfelelő szerep. Eredetileg úgy volt, hogy a „Diadalmas verseny”-nyel nyitunk. Ebben a Csajkovszkij-darabban külön szerepet írt volna nekem Innocent-Vinceze Ernő. Sajnos, változott a program.

— Ezek szerint ez a második darab lesz?

— Vagy ez, vagy a Madarász. A Madarászt még a rádióban énekeltem. Szinpadon persze egy nekem megfelelő idősebb szerepet fogok játszani.

— Na, igazán ne mondjon ilyet.

— De bizony így lesz. És még azt is megírhatja, hogy Bubik igazgató a Magyar Művelődés Házával is tárgyal régi operettek előadására. Ugynevezett „klasszikusokat” akar itt játszani és elküld számomra néhány darabot, amelyekből ki kell választanom néhány nekem megfelelő szerepet. Úgy hallottam, hogy ebben a városi színházi dologban valami német vállalkozó is részt vesz. Mindenesetre örülök, hogy Bubik fel akarja támasztani azt az „értékes operettvilágot”, amely már-már eltűnt a magyar szinpadokról.

— AUTODIDAKTA VAGYOK

— mondja Pápay Klára, az egyetlen magyar női rendező

A Madách Színház furcsa, mozszerű foyer-jában beszélgetünk Pápay Klárával, az egyetlen jelenleg működő női rendezővel.

— Hol tanult rendezni?

— Mindenekelőtt azt szeretném tisztázni, hogy szakszerűen sohasem tanultam a rendezést. Ugynevezett „autodidakta” rendező vagyok, önmagamot képeztem.

— Milyen rendezők, vagy rendezési elvek alapján?

— A modernek híve vagyok, elsősorban a francia iskoláé. Gyakorlatilag a „Velencei kalmár” volt az első munkám, Lehotay mellett segédkeztem, azután „Csongor és Tünde” Németh Antallal. Később egy „amatőr” társulatban végeztem eléggé szép kísérteti előadásokat.

— Mióta rendez?

— Körülbelül tíz éve. Azelőtt előadóművésznő voltam. A Madách Színház így is szerződte: rendezőnek és színésznek. Mind a két foglalkozás egyformán érdekelt.

— Mikor rendez először a Madáchban?

— Januárban lesz a bemutatkozó, önálló rendezésem. Egyébként ugyanabban a darabban játszani is fogok.

NÉRÓ A PESTI SZINPADON

Pünkösti Andor, a Madách Színház igazgatója lekötötte előadásra Felkai Ferencnek, az ismert nevű író, újságírónak „Császár és költő” című rendkívül érdekes új darabját.

Felkai Ferenc már szerepelt egyéni hangú, újszerű, komoly problémákat tárgyaló darabokkal a szinpadon. „Vágta” című darabjának idején a Kamaraszínház, „Bábel” című darabját a Magyar Színház mutatta be, „Baj van Napoleonnal” című szatirikus színműve pedig Debrecenben került színre.

— A „Császár és költő” című darabomnak — mondja Felkai Ferenc, — Néró, a véres császár, a rossz költő a főszereplője. Ő áll a középpontjában a történetnek, amely a Krisztus utáni első század császári Rómájában játszódik le. A császár udvara még teljes ragyogással vakítja a világot, de a diadalmasan növekvő kereszténység már homályt ígér erre a ragyogásra. Páratlanul izgalmas korforduló volt ez, hiszen ekkor került az évezredek antik kultúra az új keresztény szellemiség hatása alá. Megváltoznak az eddigi művészeti, társadalmi, politikai, erkölcsi alapfogalmak, megváltozik az egész kor Néró, a tragikus dilettáns körül. Ez a levegője a három felvonásnak. Meséje? Erről talán jó lesz csak a színházban értesülni a közönségnek.

— Ki játsza Nérót?

— Eggyelőre még nem tudom. Még nincs szereposztásról szó. De hátás szerep lesz Néró feleségének, Poppeának szerepe is, valamint nagy szót kap Seneca, e kor legismertebb publicistája. A darab három felvonásból és tíz képből áll. Színhelye: Róma, Néró császár udvara.

Felkai Ferenc új darabja valószínűleg még karácsony előtt színre kerül a Madách Színház szinpadán. A rendezés munkáját maga Pünkösti Andor vállalta. Az érdekes bemutató elé az irodalmi körökben is nagy várakozással tekintenek.

Gyl.

MÉSZÁROS ERZSÉBET

nevét a legnagyobb elragadtatással emlegette Vaszy Viktor Kolozsvárott. A kitűnő zeneigazgató új felfedezettje: fiatal mezzoszoprán, akit az Opera kórusából szerződtettek a kolozsvári Nemzeti Színházhoz. Vaszy a jövő egyik legnagyobb énekesnőjét látja benne. Mészáros Erzsébet a Délibáb olvasói számára a következőkben mutatkozik be:

— Molnár Imre tanítványa voltam. Már harmadik akadémista koromban kaptam szerepeket a Nemzeti Színházban. Több önálló hangversenym volt, amelyeken főként Bartók és Kodály dalokkal volt sikerem. Leghőbb vágyam a „Carmen”-t előnekelni.

Wal

A rajzos mek világ mesterének Disneynek jét egy elő tében mu City és C színház.

Donald K hőszerele rold Daisy nek s kité peket ka nes filmc

haragos népszerű is.

Walt hollywo előtt ú zott, h vid film szít, m állításá lanul so ötlet s jövőben estét be filmeke

Walt Disney parádé: „Huncut kis kacsák“

A rajzos, színes filmek világhírű nagymesterének, Walt Disneynek hat filmjét egy előadás keretében mutatja be a City és Casino filmszínház.

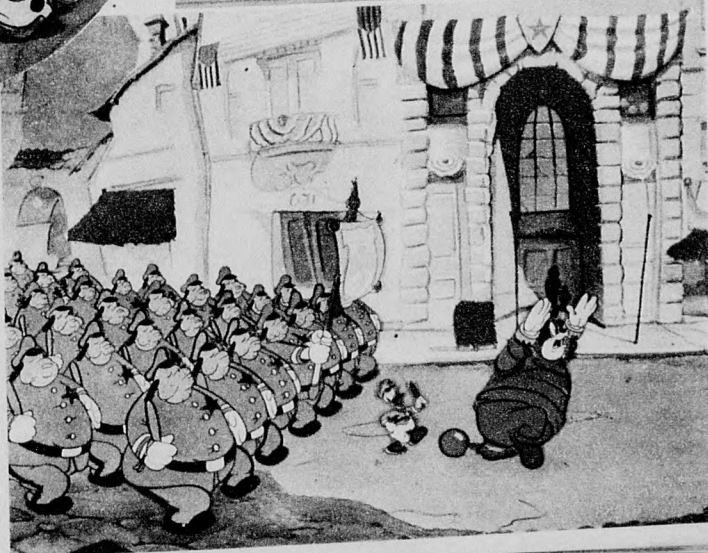
*
Donald Kacsa, mint hősszerelmes udvarol Daisy hercegnőnek s kitűnő szerepet kaptak a színes filmsodákban a

haragos Pluto és a népszerű Miki egér is.

*

Walt Disney a hollywoodi újságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy több rövid filmet nem készít, mert azok előállításához aránytalanul sok munka és ötlet szükséges. A jövőben csak egész estét betöltő rajzos filmeket gyárt.

Az első premierplan
(Goll Bea)

Táncosnőből színésznő — színésznőből táncosnő

Néhány hónap alatt játszódott le az a csodás ívű, amerikai tempójú karrier, amely egy tizennégy éves, aranyfürtű kisleányt, Goll Beát a magyar film csillagainak sorába emelte. Május: táncost a Zeneakadémián, július: sikersorozatot a Margitszigeten a „Három a kislány”-ban, szeptember: egész éves filmszerződés a Mester Filmvállalattal.

Filmszínésznő lett tehát a kis táncosnőből. A próbafelvételek során olyan tehetségesnek bizonyult, hogy mingyárt főszerepet bíztak rá. Már el is kezdték első filmjének felvételeit. Címe: Haláltánc. Goll Bea, a

táncosnőből lett újdonsült filmszínésznő fiatal úrilányt játszik benne, aki minden áron színésznő szeretne lenni. Felkeresi a híres és ünnepezt színészt (Uray Tivadar) és kéri, vállalná el tanítását. A mester észreveszi tánc tehetségét.

— Kislány, maga az élő ritmus! — kiált fel.

S a színésznőnek induló kislányból táncosnő lesz. Eppen fordítva, mint az életben...

Ez a szerep természetesen módot ad Goll Beának, hogy kivételes, istenáldotta tánc tehetségét bőven csillogtassa a filmen. Ami azonban még meglepőbb, a tizennégy éves kis szőkeség rendkívüli drámai tehetséget árul el és a fojtott, drámai levegőjű szerep nehézségeit játszi könnyedséggel oldja meg.

Két nehéz és fárasztó jelenet között Kalmár László, a film rendezője megvendégelte Beát egy korszó — tejjel. Közben beszélgetünk vele első filmszerepéről:

— Jaj, úgy drukoltam az elején. De mindenki olyan kedves volt és segített nekem. Most már nem félek egy cseppet sem. Örülök, hogy mingyárt ilyen komoly és nagy

Nehéz dolog filmszínésznőnek lenni! Kalmár László rendező elmagyarázza Goll Beának az első jelenetet (Manninger felv.)

szerepet bíztak rám. Remélem, jó leszek benne. Azért a premierre azt hiszem nem megyek el. Nem merek...

Megnyugtathatjuk Goll Beát. Nyugodtan elmehet a premierre. A látottak alapján ő is, a film is rendkívüli sikert arat majd.

Kádár Miklós

Goll Bea és Uray Tivadar

A „T. T. Társaság“ a Hullám parkjában (Turay kacérvirágos fürdőruhában, Tabódy fázósabb)

T. T.

A fenti két nagy „T“ betű egy inkább illusztris, mint népes művész-társaságnak a monogramja. A társaság két tagból áll s még ráadásul közeli rokonok is. Nővérek. Az egyik „T“ betű Turay Idát, a másik Tabódy Klárit képviseli a monogramban. Az asztaltársaságot a Hullám-ban csíptük meg, amint ép ülést tartott: — üdülést (jajj!)

Amint tudjuk, Turay Ida a Magyar Színház tagja s Bönyi Adorján darabjában jog kitérő szerepet játszani. Tabódy Klári filmezni jött Pestre. Azt a darabot filmeltik meg a németek Budapesten, amelynek a főszerepét Klári immár négyszázharminceszor játszotta Berlinben. A pesti útra elkísérte Tabódyt VIII. Henrik és Trudy is (a jobboldali legelső képen láthatjuk a fotográfiájukat).

znó
den
i a
(ar)
zre-
ált
án-
...
Goll
ne-
mi
ves
get
rep
eg.
al-
elte
ge-
in-
em.
rű-
agy

néz
log
sz-
ár
sz-
le-
v.)
Re-
ne.
hi-
em
Goll
t a
ap-
üli
lós
ar

Filmhírek

Szelezky Zita és Kiss Ferenc egy olasz film jelenetében

Szelezky Zita és Kiss Ferenc Olaszországban

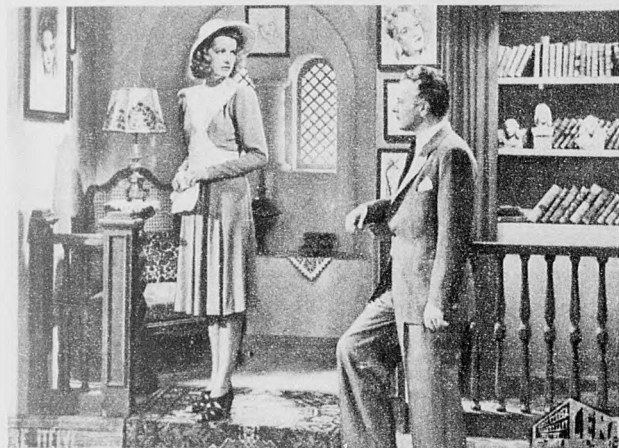
Jelenteltük már, hogy a magyar és olasz filmkapcsolatok kibővítése érdekében folytatott tárgyalások eredményeképpen a jövőben számos magyar filmművészt és rendezőt hívnak meg szereplésre az olasz filmvállalatok. Eddig Szelezky Zita és Kiss Ferenc kaptak meghívásokat, akik a Róma melletti Cinecittában játszották egy olasz film főszerepeit.

Életre ítélve!

Ezzel a címmel a Hunnia filmgyárban forgatják a Léna filmvállalat első idei filmjét, amelynek forgatókönyvét B. Nagy Mária elbeszélése alapján Asztalos Miklós írta. Az új magyar film új műtípiát, a filmnovellát kívánja bevezetni, amelynek irodalmi színvonalú dialógusait elsősorú színészek szövegezik meg a felvevőgép előtt. Ebben a filmben az irodalmi elemek jelentik a súlyt, a történet középpontjában nagyon időszerű társadalmi kérdés áll, amely a sablontól eltérően nem határozatlan és szétágazó megoldásokkal végződik. A filmnek két érdekes férfiszerepe van: egy fegyházostól és egy milliomas. A két szélsőséges ember figuráját Jávor Pál és Petrovics Szvetisláv alakítja.

Hiv a haza

Legközelebb érdekes német film kerül egyik filmszínházunk műsorára, amelynek eseménye 1939-ben, az új világháború kitörésének napjaiban játszódik. Főszerepeit Carl Raddatz, Hannes Stelzer és Marina von Dittmar játszák, rendezője Carl Ritter.

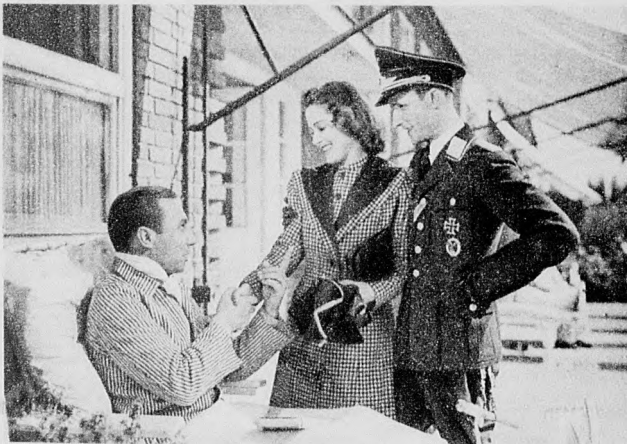

Hidvéghy Valéria és Jávor Pál az „Életre ítélve!” című film főszereplői (Léna-film) (Szenté jelsz.)

Filmelőadások a Művelődés Házában

A Magyar Művelődés Háza az új évadban is rendez filmelőadásokat s műsorán válogatott művészi értékű magyar és külföldi játékfilmek, szórakoztató kultúrfilmek és színes ismeretterjesztő filmek szerepelnek. Eddig az „Eladó birtok” című Mikszáth-film, az „Új Ázsia” című nagy expedíciós film és több színes kultúrfilm került műsorra. Az előadásokat a hét bizonyos napjain rendszerint délután 4 és fél 7 órai kezdettel tartják egységes 50 filléres helyarátkul.

A „Hiv a haza” című Ufa-film egyik jelenete

ZARAH LEANDER ÚJ FILMJE

Zarah Leander a zongoránál

A VÉGTELEN ÚT

Egy tragikus sorsu bécsi operaénekesnőt alakít a filmben Zarah Leander, aki nem tud válsztani a férje és sikerei között. Hábózása végzetes kalandokba sodorja, amelyekből nincs kivezető út. A szerelem, a szenvedély és a becsület összeütközéseit újszerű mese keretében mutatja be a művészi filmjáték, amelyben a bűgő, mélyhangú művésznő igazi Zarah Leander szerepet kapott

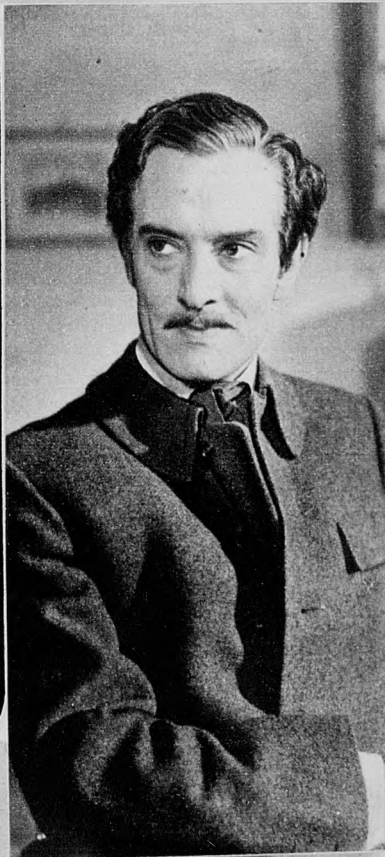
*
Partnerei Hans Stüwe és Eva Immermann

*
Bemutatta az Uránia

Eva Immermann

Hans Stüwe

(Ufa-film)

A Kulissza mögött

A Főméltóságú Asszony mélyeséges emberi szavakkal fordult a magyar társadalomhoz, amelynek minden egyes tagját arra kérte, hogy adakozzék a magyar Vöröskereszt és az országbeli inaségeknek segítő akciója számára. A Legelső Magyar Asszony kérése bizonyosan eljut a szívekhez és az adományok között ugyanúgy ott szerepel majd a legszegényebb ember fillérje, mint a gazdag ember ezresbankója (MFI)

A Fővárosi Operettszínház második darabja Csajkovszkij „Diadalmasszony” című operettje lesz, Honthy Hannával a főszerepben.

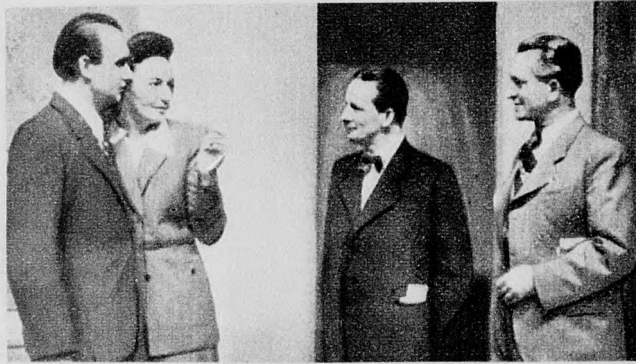
Szüle Mihály „Vidám Színház”-ának építkezési és átalakító munkálatai a befejezéshez közelednek. A nagymezőencei kisszínház október végén nyitja meg kapuit.

Zilahy Lajos „Üvegház” című színművének előadását is programba vette a Nemzeti Színház. A női főszerepet Bajor Gizre osztotta a színház.

Bubik Árpád, a Fővárosi Operettszínház igazgatója programot adott a sajtóképviselei előtt. Bemutatta a színház vezetését (Innocent Vince Ernő, a dramaturg, Vince Ottó a zenei vezető, Horváth Margit és Bradu Rezső, a koreográfus, Márk Tióadar a kosztümtervező és Ihász Aladár, a játékmester) és következőkben számolt a színház terveiről:

- Színházam okt. 3-án kezdi meg működését a „Csodatlakör”-nek, Babay József és Buday Dénes zenés mesejátékának a bemutatásával. A színház programját illetően terveim között szerepel első sorban a „Madarász” című

Zeller-operett feltűlése, a „Királynőm” című operett, melynek zenéjét Csajkovszkij műveiből állították össze. Budapest közönsége ezt a darabot eddig „Diadalmasszony” címen ismerte. A szövegkönyv orosz milliójt mesés környezetbe tettük át és olyan formában dolgozzuk és rendezzük át, hogy elsősorban Csajkovszkij zenéje jusson érvényesüléshez. A színház számára készül a magyar szerzők művei közül: Szilágyi László „Mária főhadnagy” című nagyméretű daltjátéka a szabadságharc idejéből, zenéjét Buday Dénes írja. Ugyancsak a színháznak ígérte K. Halász Gyula „Szép Juhászné” c. daltjátékát is. Tárgyalásban állok Dollecsko Bélával és Segesdy Lászlóval „Tahiti gyöngye” című operett bemutatása ügyében. A bemutatók sorrendje még bizonytalan.

Az Új Magyar Színházban már próbálják Pohárnok Jenő „Lesz feltámadás” című darabját (Bánky Elemér, Szilágyi Szabó Eszter, Pethes Ferenc és Szentiványi Béla)

A Madách Színházban Babay „Körtánc” című darabjából kezdték meg a próbákat (Pütkösti, Várkonyi, Hamvay Lucy, Bulla Elma, Greguss)

A Fő...
pénteken
szézonját
dalükör”
bemutató
munkban

A Pe...
nap déle...
toll, am...
elnöki
Szécheny...
zásáról t...
István a...
iff, Heg...
egyfelvon...
díszgály...
a Peló...
tagja els...
ber végén

A Fővár...

Nagy...
előadás...
pesti

Előke...
igazgató...
viddel a...
részt ké...
intézésé...
a „rés...
várta a...
sítő vá...
se besze...
jelenté...
hez. Ez...
a legkö...
juk hoz...
nézett'e...
fortos l...
mondvá...
csak ne...
lakásba...
nős lét...
lakbért...
védene...
sógor...
gondos...
ben m

A Fővárosi Operettszínház pénteken este kezdi meg szezonját Babay József „Csodálükör” című darabjával. A bemutatóról jövő heli számunkban írunk beszámolót.

A Pelőji Társaság vasárnap délelőtti ünnepi ülést tartott, amelyen Kornis Gyula elnöki megnyitó beszédében Széchenyi és Pelőji találkozásáról tartott előadást. Havas István alelnök verseit adta elő, ifj. Hegedűs Sándor pedig új egyfelvonásosát olvasta fel. A díszgyűlés végén Kiss Ferenc, a Pelőji Társaság tiszteleti tagja elszavalta a „Szepember végén”-t.

A Cecília- és Palesztrina-kórus egyesüléséből alakult Budapesti Kórus közgyűlésén Bárdos Lajos ismertette a Kórus munkatervét (Husztly Károly dr. Dunay Jenő és Bárdos Lajos) (Lissák Jelv.)

A Fővárosi Operettszínház sajtóbeszámolóján: Kállay István, Honthy Hanna és Bubik Árpád

Nagyszabású ünnepi díszelőadással nyílt meg a budapesti tanker. kir. jóigazgatóság és Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottsága rendezésében a Szülők

Előkelő magánszínházunk igazgatófeleség-színésznője röviddel az esküvő után tevékeny részét kért a rokonság ügyeinek intézéséből. Azt mesélik, hogy a „résztkérésre” meg sem várta a beleegyező vagy elutasító választ, hanem se szó, se beszéd, hozzálátott ahhoz a fentebb említett tevékenységhez. Ez a következőkből állott: a legközelebbi, hogy úgy mondjuk hozzátartozója részére kinévelt négy szoba összkomfortos lakást és le is foglalta, mondván, hogy egy igazgató csak nem lakhat kélszoba-hallos lakásban még akkor sem, ha nős léte „garszonul” él. A lakbértöbblet természetesen a védenc számláját terheli. A sógor sem menekült meg a gondoskodás elől. Egyik déltben megállt lakása előtt a

művészno aulója, a sógornak bele kellett ülni s a művészno saját volánilag kanyarodott az egyik előkelő belvárosi, méregdrága dívatcégy portálja elé. A „mentőangyal” itt is mondot olyasmil, hogy író nem járhat ilyen meg olyan ruhában, nyakkendőben, ingben, kalapban, kabátban, cipőben, stb., stb., s már rakatta is maga elé a rengeteg férjdivatholmit. Szó ami szó, rendelt mindenből bőségesen s aztán mint aki jól végezte dolgát, be újra az aulóba a sógorral együtt. Másnap a dívatcégy küldőnce a sógor lakásán jelentkezett a holmival s a számlával. És mondta: „Jó reggelt!”

A velencei filmversennyel kapcsolatban gyakran jelen-

Bónyi Adorján, akinek „Milliomos” című színjátéka az Új Magyar Színház nyitódarabja

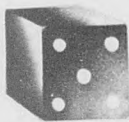
Iskolája. A nagy kulturális és pedagógiai jelentőségű megnyitó előadás október 1-én, szerdán d. u. 5 órakor volt a Magyar Művelődés Házában.

nek meg téves, információs-lanságból eredő cikkek. Vannak, akik nem akarnak hinni a kézzelfogható tényeknek sem és azt állítják, hogy Velencében közel sem arattak a magyar filmek olyan nagy sikert, mint amilyent „első pillanatban gondoltunk. Természetesen a józan magyar közönség nyugodtan megy el ezek mellett a célzatos híresztelések mellett, hiszen az „Egy éjszaka Erdélyben” c. filmünk a filmverseny ezüstserlegét nyerte el s a Velencében lefolytatott és folyamatban lévő tárgyalások biztosítékai annak, hogy a magyar filmgyártás minden tekintetben európai nivójú, művészi filmeket produkált.

KOCKÁS FILMKRITIKÁK

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmremek kaphat.

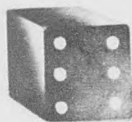
HÁRY JÁNOS

Jóízű, magyaros!

Háry János, a sokat lódtató obsitos huszár legendás alakja elevenen él a köztudatban. Garay János költeménye nyomán zenés mesejáték hőse lett, míg most a filmszalag is megörökítette kalandjait. Nagy elismerést érdemel a Palatinus filmvállalat, hogy a vezérigazgató és gépirólány esete helyett egy örök magyar témához nyúlt s elkészítette az első magyar filmmeszejátékot. Dicséretre méltó igyekezettel nyúlt a nehéz feladathoz, gazdag kiállítással, mutatós tömegjelenetekkel készítette el a filmet, amelyből a mesevilág derűje és magyar levegő árad. Megelevenedik a vásznon a füstlős kocsmá ivója, a galiciai haláron a sorompó melletti csodajelenet, a szerelmi játék a bécsi udvarban, a majlandi csata, Napoleon elfogatása, Mária Lujza, a királyleány és a falusi Örsze vetélkedése, a köszvényes Ferenc császár és felesége, aki együtt szalonozzák a bűbos kemence mellett a mi viléz Háry Jánosunkkal. Nem helyeseljük, hogy a tábori jelenetet díszletek közt fényképezték. Ezt szabadlétlen talán még olcsóbban lehetett volna elkészíteni. Napoleon pipotya szerepeltetésében is van némi túlzás, de ezeket az apróbb tévedéseket feledtetni a film sok más előnye és szépsége. Páger Antal keresetlenül közvetlen eszközökkel igazán jóízű figurát csinált az obsitóból. Dayka Margit bájos, kedves Örszéje is igen értékes alakítás. Maklár Zoltán kitűnő karikatúráját adta az öreg Ferenc császárnak. Pethes Sándor Jurmányos Ebelasztin lovag, Mihályffy Ernő humorosan íjedt Napoleon, Juhász József remek Marci kocsis. Bárczy Kató Mária Lujzája kezdetnek jó. Bán Frigyesé a magyaros rendezés érdeme. A kísérő muzsikát zeneköltészetünk büszksége, Kodály Zoltán ismert művéből állították össze. (V)

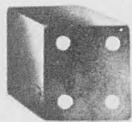
BECSÜLETBŐL ELÉGTELEN

Művészi korrajz

Az amerikai közélet romlottságát olyan meggyőző erővel ostorozza s a trösztök mindenható uralmának, a pénz hatalmának olyan megdöbbentő képét tárja fel Frank Capra filmje, ami egészen rendkívüli. A vígjátéki alaphang ellenére is csupa izgalom és meglepő fordulat ez a minden ízében művészi film, amelynek szívesen elnézzük azt a kis hibáját, hogy bevezetése hosszadalmas, mert az Egyesült Államok politikai és társadalmi életének olyan önvalloása, ami leplezetlen őszinteséggel tárja fel a mai amerikai lélek válságát s komoly gondolkodásra késztet. A történet szerint egy fiatal embert szenátorrá választanak, aki nem is sejtji, hogy egy tröszt urai segítették a fontos pozíció elnyerésére s politikai járatlanságát, jóhiszeműségét bűnös üzelmeiket szolgáló törvény keresztülvitelére akarják felhasználni. A pénztől megmetyevezett romlott világ ütközik meg előttünk az eszményekért lelkesedő emberek új világával. Kiméletlen eszközökkel igyekeznek megfélemlíteni a fiatal szenátort, hamisításoktól sem riadnak vissza, hogy elsöpörjék, míg végül is a harcból a becsületesség és az igazság kerül ki győztesen. James Stewart a szenátor szerepében nagyszerű színészi teljesítménnyel lep meg s a szép szőke Jean Arthur méltó szereplőtársa. (K. I.)

A VÉGTELEN UT

Igazi Leander-film

Zarah Leander főként bűgő mély hangjának köszönheti nagy népszerűségét. Sanzonjainak dallama sokáig tovább eseng a hallgató fülében. Nem túlzás, ha megállapítjuk, hogy a svéd származású Leander nemesak különleges hangszínezésű énekesnő, hanem még jobb drámai színésznő. Ezt már évekkkel ezelőtt belgazolta az „Új világ felé” című filmjében, amikor az Ausztráliába ártatlanul deportált angol hölgy szerepét játszotta. Ebben a filmjében is egy tragikus sorsú asszonyt elevenít meg a legtinomabb árnyalatokra kiterjedő ábrázoló művészettel. Egy híres bécsi énekesnőt alakít, aki elhagyja férjét s azután vergődve szenved, míg a végén élete feláldozásával teszi jóvá ballépésének következményeit. A film rendezésében és bonyolult meseszövevényében hibákat találunk, amit sok részben jóvátész a már érett korában is megnyerő Zarah Leander színészi alakítása és szívből jövő, lenyűgöző éneke, továbbá az elhagyott férjét megszemélyesítő Hans Stüwe markáns, férfias, közvetlen játéka s még számos más epizódszínész kitűnő szereplése. (K.)

Színházról színházra

Bánk bánnal nyitott az Operaház. Parádés, előkelő közönség vonult fel Operaházunk kapunyitására az ugyancsak parádés Bánk bán előadáshoz, amelynek Gertrud királynéját Némethy Ella énekelte. Milyen ritka szerencse, ha a ragyogó énekhang tündéri képessége színészi értékkel párosul. Rajta kívül, az opera négy baritonistája közül Palló Imre kapta a legtöbb tapsot az évadnyitó előadás közönségétől. Koréh tüneményes basszusa, a tehetséges Fodor János bravúros tudása, Osváth Júlia egyéni tehetsége rendkívül élvezetessé tette az indulás első estjét Operánkban. (ny. 1.)

Vagy Izabella mint esürdőngölő csalogány és Bodnár Jenő, a vasvillabajuszú káplár a „Piros bugyelláris”-ban

A Nemzeti Színház Csepreghy Ferenc „Piros bugyelláris” című népszínművét mutatta be. A mai színházjáró közönség szemében a népszínmű már csak mint egy elmúlt idő emléke szerepelhet. Sem több, sem kevesebb. Alkalmas arra, hogy bizonyos alkalmakkor, ünnepélyes évforduló ünnepléseként színre kerüljön. Ezért jutott szóhoz a Nemzeti Színház színpadán Csillag Pali őrmester úr az elveszett és megkerült piros bugyellárisával, pengősarkantyúsan. Ebben a szezonban lesz száz éve annak, hogy a magyar népszínműirodalom egyik vezető alakja, Csepreghy Ferenc megszületett. Nem volt a legkiválóbb, de az elsők közül való, sikerrel jutott két darabja is és így megérdemli, hogy születésének századik fordulóján néhány estét az ő emlékének szenteljünk.

A Nemzeti Színház népszínműi viszonylatban kitűnő előadást produkált. Hangulatos, gyors egymásutánban peregtek a jelenetek s egy kis rendezői ügyeskedéssel még az egyébként egyhelyben topogó képekkel is élvezetessé tudták tenni. Ez a fiatal Szilasy Gyula

A mézeskalácsos „boldog vég”: Mészáros Ági és Abonyi Géza

Meglett a piros bugyelláris! (Abonyi és Nagy Izabella)

érdeme. A női főszerepre Nagy Izellát hívta meg vendégül a Nemzeti Színház. Blaha Lujza régi szerepe ez, Nagy Izabella széphangú, mutató, kellemes játéku utóda a „Nemzet esalogányának”. Ugy perdült, fordult, asszonyoskodott a színpadon, mint ahogy azt egy népszínmű bokrugrós menyecskejétől megkívánjuk. Csillag Pali, bajbajutott huszárörmester szerepét Abonyi Géza játszotta. Abonyi Géza már elkönyveltük „idősebb” színésznek s most ebben a népszínmű-szerepében eszméltünk arra, hogy még ma is remek, fiatalos kondícióban van. Karakán, huszáros, temperamentumos Csillag Palit cserdített a nyakunk közé. Nagyszerű alakítást nyújtott Bodnár Jenő is, aki „Pelák János, vén huszárkaplár” bagószagú, villásbajuszú szerepében a szó legszorosabb értelmében — lüldökölt. A legtündöklőbb színésziidőkre emlékeztető népszínműfigurát varázsolt a színpadra. A dícséret során meg kell emlékeznünk Hosszu Zoltán Török Mihály bírójáról, D. Ligeti Juliska özvegyasszonyáról és Mészáros Ági nyúltfarknyi Menci-szerepéről. Major Tamás és Matány Antal élő karrikatúrája volt a falusi jegyzőnek

Pennás — Major Tamás, Hájás — Matány Antal, a hejrerutyu menyecske (Nagy Izabella) és a bíróféri (Hosszu Zoltán dr)

Sennyei Vera sárga selyemblúzban és kéksárga-piros esikoszoknyában

Tolnay Klári vajszínű gyapjúkosztümje négy zsebbel és zöld sállal

Sennyei Vera fekete csipke estélyi ruhában. Hozzá halványrózsaszín muszlinálát és a szoknyán rózsaszín virágot hord

Tolnay Klári fehér nyári estélyi ruhája, rózsaszín viráglímmzéssel

RUHÁK A VIGSSZÍNHÁZ BEMUTÁTOJÁN

és uradal
cissimus
vér alakk
kája ked
szerepbe
dor és v
ggyeztünk.

A dísz
kel s nép
hangulat
is. A zen

A Vig
könnyű
a közöns
urak „M
sos vígja
Horváth
juk, hog
meg, a
tartozzan
már a k
könnyűbb
súlyt is a
módni ra
az ellen
és tiltak

Az úri s
a gazda
(Szilasy
és Tol
Klári

és uradalmi ispánnak. A régi Simpli-
cissimus legjobb figuráit varázsollák hűs-
pér alakká. Pelhes Sándor Kósza Gyur-
kája kedves, közvetlen alakítás. Kisebb
szerepekben Forgács Anlál, Szapári Sán-
dor és Vándory Margit nevét kell felje-
gyeznünk.

A díszlettervező kissé túlszűfolta a színe-
ket s népszínmű egyszerű, szinte primitív
hangulatát nem tükröztette a díszletekben
is. A zenekart Turay Mihály vezényelte.

*

A Vigszínház ismét úgynevezett hab-
könnyű vígjáték bemutatásával tisztelt
a közönség előtt. Wicheler és Gouriadec
urak „Marie-Rose” című háromfelvoná-
sos vígjátékát mutatta, be a színlap szerint
Horváth Árpád fordításában. Nem mond-
juk, hogy rossz a darab, de engedjék
meg, a vigszínházi nivó megbecsülésének
tartozunk azzal a kijelentéssel, hogy ez
már a habnál is hab-
könnyűbb. Még vígjátéki
súlyt is alig érzünk nyo-
módní rajta. Aminthogy
az ellen is tiltakoznánk
és tiltakozunk, hogy a

Az úri sofőr és
a gazdag lány
(SzilasyLászló
és Tolnay
Klári)

Vadóc-lány és vadóc-papa
(Tolnay Klári, Somlay Artúr,
Vigszínház: Marie-Rose)

Nemzetiben akár a legbrilli-
ánsabb revüoperettel is be-
mutassák, rosszul esik, hogy
a Vigszínház csak „Marie-
Rose” nivójú darabban tud
a közönség előtt mutatkozni.
Ismételjük, a darab kedves,
hangulatos és egy kisebb
igényű magánszínháznak
kasszadarabja is lehetne (vig-
színházi szereplőkkel!), de...
noblesse oblige!

A darab meséjét egy fran-
cia-belga határról a nagy vá-
rosba szabadult vadóc rángat-
ja ide-oda. A gazdag papa tör-

Ajtay Andor és Sennyei Vera

vényesíti a kis „szerelem gyűmölcsét” és így ő kénytelen hász évi kertészkedés után nevelőpapájával — aki Vanderbrook úr névre hallgat és morcos, de aranyzívű — a milliomos papa fényes palotájában megtelepedni. Ott nem talál mindent a legnagyobb rendben, nekigyürkőzik és három felvonáson keresztül egyebet sem csinál, csak rendbehoz. S a végén rendben is

lesz minden. A léhűtő, hozományvadász fiatalember dolgozni megy Kongóba, a léha feleség tört szívvel és kirobbanó szerelimmal borul felszarvazott férje jólszabott vállára, az öreg kertész főkertésszé lép elő és a rendesináló vadóc másfélmilliójával együtt behappyyendezik a szegény, de úri-szármaszú és módjelett jóképű sofőr kitarl karjába.

A főszerep amolyan igazándibul való Tolnay Klári szerep. Tolnay aranyos is benne. Sok-sok színe és szíve van a szerzők mondanivalói számára. Ha kell, komédiázik s ha úgy hozza a helyzet, sír. Durcás, jószívű, engedelmes, vadmacska. Ahogy Pesten mondják: „alles was du willst!”. . . . Somlay Artúr öreg kertész alakítása olyan, mint az azurkék égbolton a melegen tűző nap, melyet eltakar ugyan néha egy-egy felhő, de még a felhő mögül is érezük a hevét. Dicsztíngvált, de meglehetősen korlátolt gazdag úr szerepét osztották Ajtay Andorra. Remek színész, most sem csalódtunk benne. Sennyei Verát örömmel láttuk újra színpadon s bevalljuk, nem fedeztünk fel a játékbán semmi hibát, amit a hosszú pihenő „merekítő” hatásának kellene betudnunk. Friss volt, kellemes és ördögien asszony. Gratulálunk! Szilasy László nem kapott a sofőr szerepében olyan feladatot, amely különösebb próbára tette volna képességeit, de ebben a színtelen szerepben is lelkiismeretes színésznek bizonyult. Amit kellett, azt lehetségesen végigcsinálta. Benkő Gyula az első vonalba tört kitűnő alakításával. Ladomerszky Margit és Bihary József a Vígszínház legkitűnőbb jellemszínészei közül való.

*
A Royal Revűszínház is bemutatta új műsorát „Tempó Revű” címen. Ez a műsor is nagy siker. A sztár Diana Clayton, a csokoládébarna, Josephine Baker-utód maradt, de nagy tetszéssel fogadta a közönség Barrah-Barrah számait is.
*

A pénzsóvár mama és hozományvadász fia (Ladomerszky Margit, v. Benkő Gyula. Vígszínház: Marie-Rose)

Az Új Színház

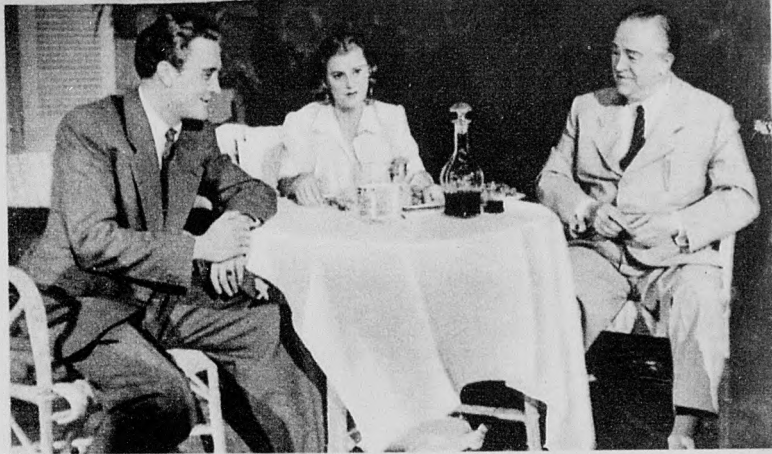
Adorján Liomos" e színlapon téknakj rabjával Jólesón tuk meg. Színház irodalmi ket akar bemutató határozol lenlhetjü is kielég

A milli Bónyi Ad lószínelg san nev híres Fu káresaló undorodó nyjelélté tette mag saladját szer, rég dott a fe Igy mara öreg ina rencel, arcképe nek" m megnon

Bilicsi Tivadar Csontos Gyula (Véles)

Az Új Magyar Színház Bónyi Adorján „A milliomos” című s a színlapon végjátékának jelzett darabjával debütált. Jólesőn állapítottuk meg, hogy a Színház komoly irodalmi igényeket akar és — a bemutató alapján határozottan kijelenthetjük — tud is kielégíteni.

A milliomos, akit Bónyi Adorján valószínűleg célzatosan nevezett el a híres Fusser bankészaládról, megundorodott a környezletétől, elijesztette maga mellől a „saladját, mert egyszer, régen esalódott a feleségében. Így maradt egyedül öreg inasával, Ferencel, a felesége arcképevel. „akinek” minden nap megmondja a ma-

Perényi László, Turay Ida és Csörtos Gyula
(Új Magyar Színház: A milliomos)

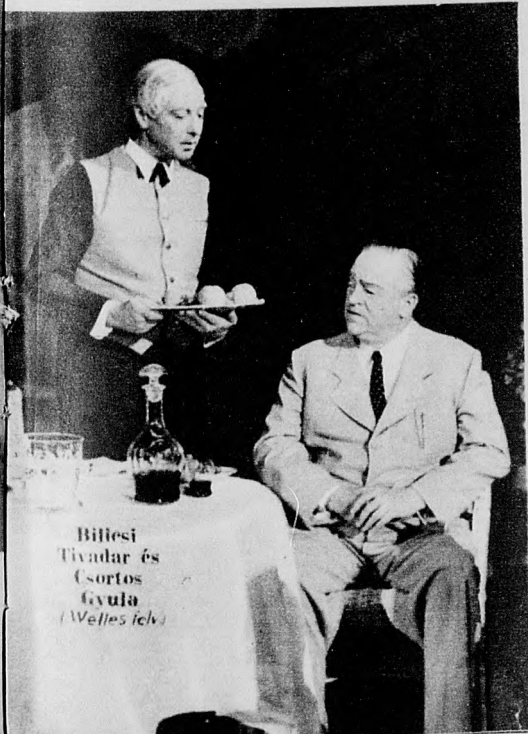

Halassy Mariska, az Új Magyar Színház új szerzeménye

gát és egy óriási adag csömörrel a lelkében. Pihenni vágyik. Hárommilliónyi vagyonát a városra hagyja, ő maga pedig visszavonul vidéki kastélyába. A darab tulajdonképpen két fiatal, széplelkű dolgozó ember küzdelme ennek a vén, morcos bankárnak a szeretetéért. A szeretet győz, érdekes, kedves, megható nyodalmakon keresztül. Egy születendő unoka téríti meg az öreg az emberiség és a jóság számára.

A színlapon háromszor is olvassuk Csörtos Gyula nevét, ami már „külsőleg” is azt jelenti, hogy az egész produkció teljes súlyával az ő vállain nyugszik. A ráncoslelkű öreg bankár szinte „testre szabott” Csörtos-szerep. Érezni is játékaiban, hogy kedvvel és szívesen csinálta s dolgozta ki a szerepet. Ez a darab „ugratta ki” Csörtost, mint rendezőt is. Ó, mért oly későn? ... Csörtosban felbecsülhetetlen rendezői érték feküdt hosszú-hosszú ideig parlagon — amint azt a most végzett rendezői munkája tanúsítja. Bilicsi Tivadar játszotta az öreg inast, aki szó nélkül tűri gazdája minden házsártosságát, de mikor vége a naggyári életnek, eselédés bizalmaszkodásával is rokonszenves tud lenni. Turay Ida tőrékeny fiatalasszonyt alakított bájosan s jóllehet nem kapott kimondott Turay-szerepet a kezébe, mégis tetszett. Talán azért, mert most már valami „másban” is láthattuk, nemcsak örökös náivaságra kárhóztatra. Perényi László rokonszenves. Halassy Mariska jó színész, csak a beszédét kell fővárosivá „csinosítani”. Kitűnően rajzol egy-egy karakterfigurát Földényi László, Pethes Ferenc, Szentirányi Béla. Botond Mária és Köpeczy-Boócz Lajos. Basthy Istrán diszletri izlésesek.

Keresztos

Bilicsi Tivadar és Csörtos Gyula
(Véltel felv.)

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

OKTÓBER 5-től 11-ig

VASÁRNAP

október 5

BUDAPEST I.

8.00: Fohász. Szózat. Hang-
lemezek. 1. Hubay: Hullámzó
Balaton (Géczy Barnabás zene-
kara); 2. Strauss—Grünfeld:
Bécsi estély (zongora: Karol
Sreter); 3. Szegő Sándor:
a) Megyen már a hajnaesil-
lag; b) Szegény asszony fia
vagyok (Budai Dalárda, vez.
a szerző); 4. Gossec—Burmes-
ter: Gavotte (hegedű: Vasa
Przsihoda); 5. Hlatky Endre:
Az én falubam (Molnar Jenő
verse, Udvardy Tibor); 6.
Pécsi József: Keleti unnepej
(szalónzenekar); 7. Egressy
Béni: Ereszkedik le a felhő
(Petőfi verse, Nagy Izabella);
8. Arnold: Odakünn Wachau-
ban (Géczy Barnabás zeneka-
ra); 9. Kaesch Pongrácz: Rá-
közi megtérése (Sass Csaba
verse, Kálmár Pál); 10. Hus-
zár verbunkos, a 3. számú
Regnum Marianum eserkész-
esapat fővezzenekara, vez. Keil
Ernő).

8.45: Hírek.

9—9.55: Unitárius istentisz-
telet a Koháry uceai templom-
ból. Predikál Jozan Miklós
püspök.

10—10.55: Református isten-
tisztelet a Kálvin téri reformá-
tus templomból. Predikál Ba-
vasz László dr. püspök.

11—12.10: Egyházi ének és
szentbeszéd a Szent Domonkos
rend templomából. A szent-
beszédet mise előtt Badalik
Bertalan szentdomonkosrendi
atya, tartományfőnök mondja.
Énekel a templom énekkara
Béni Fülöp vezényletével. Or-
gonál Bató László.

12.15: Levante rádióelőlora. Köz-
vetítés a budapesti leventék
október hatodika emlékére ren-
dezett unnepejéről a budai
Vigadóból. A műsort össze-
állította, az összekötő szöve-
get írta és elmondja Borsos
Miklós.

12.45: Az Operaház Zenekara.
Vezényel Fridl Frigyes.

1.10: „Rádiókrónika.” Elmond-
ja Papp Jenő.

1.45: Időjelzés, hírek, vízállás-
jelentés.

2.00: Hanglemezek. I. rész.
Művészelemek. 1. Rossini:
Szevillai borbély, kettős (Dino
Borgioli és Venelli); 2. Moz-
art: Szoktetés a Szerályból,
ária az I. felv.-ből (Szabó Luj-
za); 3. Weber: Perpetuum
mobile, rondo (hegedű: Heinz
Stanske); 4. Bellini: Norma,

ária az I. felv.-ből (Ezio Pin-
za); 5. Liszt: Erdősongás
(zongora: Wilhelm Backhaus);
6. Verdi: Lombardiaiak, hár-
mas (Bianca Scacciati, Merli,
de Angelis, hegedű: Minetti);
7. Csajkovszkij: Csipkerózska,
keringő (berlini filharmoniku-
sok, vez. Leo Borchard);
II. rész. Olasz dalok. 8. de
Curtis: Lucia, Luci (Gigli);
9. Maella mia, nápolyi népdal
(Dusolina Giannini); 10.
Valente: Nápolyi dal (Tito
Schipa); 11. Cali: Muntagna-
gnola, szicíliai népdal (Rosetta
Ferlito); 12. Donaudy: Oh
én szerelmesem (Dinh Gilly);
13. Tosti: Szerenád (Galli-
Curci); 14. Mascagni: Tengeri
dalok (Gigli).

3.00: a) „A kiscgazdák sertés-
hízlalásának megszervezése a
kivétel szempontjából.” Csé-
csy-Nagy Miklós a Magyar
Sertéshízlaló és Húsiipari R. T.
igazgatójának előadása. b) „A
haztartási képzés eredményei.”
Banke Antal m. kir. gazdasági
tanár előadása. A földművelés-
ügyi minisztérium rádióelő-
adássorozata.

3.45: Türogtónégyses. Tagjai:
Lantos Ferenc, Lugossy Ist-
ván, Egerváry József és So-
lyomvári Lajos. 1. Páloczy
Horváth Adám: Magyar zsol-
tár (Kodály feldolgozása); 2.
Lörincz Pál: Nem arról haj-
nalodik; 3. Pongrácz Géza:
Erdő is van, makk is van; 4.
Teghze-Gerber Miklós: Rá-
közi-sirató; 5. a) Egerváry
viadala; b) Erdélyi hajdu-
tánc (Sztára Sándor feldol-
gozásai).

4.00: „A magyar szabadság-
hare utolsó hetel.” Irta Len-
gyel Tamás. Felolvasás.

4.25: Bura Sándor cigányzene-
kara.

4.40: „Buda halála falun.”
Hankiss János dr. egyetemi
tanár előadása. Közművelő-
desi előadássorozat.

5.00: Hírek magyar, szlovák és
ruszin nyelven.

5.20: „A kegyetlen mosoly.”
Voltaire, Chamfort, Rivarol,
Beaumarchais tréfáiból össze-
állította Kolozsvári-Grand-
pierre Emil. Felolvasás.

5.45: Melles Béla zenekar.
Vezényel Vincze Ottó. 1. Erkel
Ferenc: Hunyadi László, nyi-
tány; 2. Puccini: Pillangó-
kisasszony, ábránd; 3. Wiss-
müller Mihály: Tarantella;
4. Ujváry: Kárpátok bér-
ceim, induló.

6.30: Hangképek a vasárnap
sportjáról. Beszél Pluhár Ist-
ván és Lengyel József dr.

7.00: Hírek magyar, német
román nyelven.

7.20: „Mi történt a hetes
stúdióban?” Vidám jelenet.
Irta Bóday Jenő. Rendező
Barsi Ödön. Személyek: Az
igazgató — Perényi József;
A rendező — Dénes György;
Az ügyelő — Makláry Zoltán;
A forgató — Pethes Sándor;
A mama — Vizváry Mariska;
Jolán — Lengyel Gizi; János
— Latabár Kálmán.

7.50: Kiss Ferenc hegedű-
gitar-nagybőgőegyüttese. 1.
Mecsekí — Bogay: Kedve-
sem; 2. Porter: Mexikói
szerenád; 3. Webster: Swing;
4. Signorelli: Egy kis vajas-
bőgre; 5. Havaji dalok; 6.
Venuti: Vadmacska.

8.10: „Öt halhatatlan.” Iro-
dalmi est.

9.00: Amire ma Rómában
táncolnak. Közvetítés Rómá-
ból. Hangfelvétel.

9.40: Hírek, sport- és löverseny-
eredmények.

10.20: Szentgyörgyi László he-
gedű, zongorakísérettel.

10.45: Rácz Béla cigányzene-
kara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol
és francia nyelven.

12.00: Hírek.

KASSA

8.00—9.00: Budapest I. műsora.
(8.45-kor hírek.)

9.00—9.30: Hanglemezek.

Közben
kb. **9.10:** „Emlékezés Széchenyi-
re.” (Felolvasás.)

9.30: Egyházi ének és szent-
beszéd a Szent Domonkos rend
kassai templomából.

11.00: Hanglemezek.

11.15: Hírek, heti beszámoló, mű-
sorismertetés.

11.35: „A jövődő felé.” Költe-
mények és hanglemezek.

12.15—kb. 2.30: Budapest I. mű-
sora.

2.30: „A sárospataki főiskola
régí emlékei között.” Látogatás
a sárospataki ref. főiskola ré-
giségtárában. Közreműködik dr.
Jakob Károly.

3—3.30: Budapest I. műsora.

3.30: „A legifjabb magyar nem-
zedék előersei.” Beszélgetés a
Sárospatakon tanuló tehetség-
versenyos kisdiaokkal. Közre-
működik dr. Harsányi István.

A közvetítést vezeti Kenéz Lilla.

7.00—éjjel 12.15: Budapest I.
műsora.

RÖVIDHULLAMU ADAS EGÉSZ HÉTEN:

A HAT4 hívójeles adóállomá-
son, 9.125 kilocikluson, 32.88
méteren. Középeurópai idő-
számítás szerint: éjjel 1 órá-
tól 2.20-ig és 2.30-tól 4 óráig.

Déliabát

HÉT FŐ

október 6

BUDAPEST I.

3.00: Fohász. Szózat. Hang-
lemezek. 1. Müller: Kossuth-
induló (Rendőrzenekar, vez.
Szöllösi Ferenc); 2. Boka: Régi
magyar tánc (szalonzenekar);
3. Kodály: Székely keserves
(marosvásárhelyi rk. tanító-
képző és gimnázium énekkara,
vez. Nagy István); 4. Marti-
novits-toborzó (Pertis Pali ci-
gányzene-kara); 5. Erkel: Bánk
bán — Hazám, hazám, ária
(Halmos János); 6. Müller
József: gróf Batthyány Lajos
induló (Rendőrzenekar, vez.
Szöllösi Ferenc); 7. Kiss-Angyal
Ernö: Ott, ahol zug a ott
folyó (Szakáts Zoltán verse,
Weygand Tibor); 8. Kossuth
Lajos azt üzenté (Pertis Pali
cigányzene-kara); 9. gróf And-
rássy Tivadarné: Krászna-
horka büszke vára (tárogató);
Vidák Béla); 10. Vince Zsig-
mond: Szép vagy, gyönyörű
vagy Magyarország (Kubinyi
verse, Laurisán Lajos); 11.
Huszka: Talpra magyar (Ang-
yal-Nagy Gyula és ének-
együttes).
3.45: Hírek.

9—9.55: Egyházi ének és szent-
beszéd a Szent Domonkos
rend templomából. A szent-
beszédet mise előtt Badalik
Bertalan szentdomonkosrendi
atyá, tartományfőnök mondja.
Énekel a tanulóifjúság. Orgo-
nál Béné Fulop. Énekek: Isten
hazánkért; Boldog Asszony
Anyánk; Üdvözlégy Krisztus-
nak; Himnusz.

10—10.55: Református isten-
tisztelet a Kálvin téri reformá-
tus templomból. Prédikál Mura-
közy Gyula lelképásztor.

11.15—12.15: Evangélikus isten-
tisztelet a Deák téri templom-
ból. Prédikál Keken And-
rás dr. lelkész. Énekszámok
a dunántúli énekeskönyv-
ből 42., 501. és a Him-
nusz. Énekel az evangélikus
leánygimnázium énekkara. Orgo-
nál és vezényel Kapi-Králik
Jenő.

12.20: Időjelzés és vízállásje-
lentés.

12.30: Rádiózene-kar.

2.00: Hanglemezek.

3.00: „Elfeledett vértanúk.” Ir-
ta Molnár Endre. Felolvasás.

3.25: Rendőrzenekar. Vezényel
Szöllösi Ferenc. Közben

4.00: „Ahol a Dnyeper vize zúg.”
Az első katonai kivánsághang-
verseny. Salac Tibor dr. elő-
adása.

4.40: Diáktelőra. „1849.” Fer-
dinándy Mihály dr. előadása.

5.00: Hírek magyar, szlovák és
ruszín nyelven.

5.20: „Mindnyájunk gondjai.”
A Közellatási Szolgálat köz-
leménye.

5.35: Liszt: Requiem. Előad-
jak: Rösler Endre, Szabó
Miklós, Jámbor László, Littasy
György, az Operaház tagjai,
dr. Laczkovich János (orgona),
dr. Budai Dalárda és fúvós-
együttes. Vezényel és a be-
vezetőt mondja Adám Jenő.
Hangfelvétel.

6.35: „Görgey esillaga.” Kár-
páti Aurel előadása.

7.00: Hírek magyar, német és
román nyelven.

7.20: Stefániai Imre zongorázik.
1. Liszt: Funérailles; 2.
Liszt: Desz-dur consolation;
3. Dohnányi: esz-moll rap-
szódia (Dies irae).

7.45: „Október 6-a.” Lukinich
Imre dr. egyetemi tanár elő-
adása.

8.10: „Lángelmék, hősök, em-
berek.” Bánk bán. Részletek
Katoná József történelmi drá-
májából. Összeállította, a be-
vezető és összekötőszöveget
írta és rendezte Németh Antal
dr. Személyek: Beszélő —
Kovrig Emil; Bánk bán —
Lehotay Árpád; Petur bán —
Somlay Artur; Tibore —
Pataki József; Mikhál —
Boray Lajos; Simon — Föl-
dényi László; Biberach —
Uray Tivadar; Melinda —
Szörényi Eva; Gertrudisz —
Peéry Piri; I., II. és III.
férfihang — Abonyi Tivadar,
Szilassy Gyula, Fábri Zoltán.
9.40: Hírek.

Volly István
(Amatőr felv.)

10.10

10.10: Történelmi hangverseny.
Közreműködik a Mária Teré-
zia 1. honvédszolgálatvezred
zene-kara és a Volly-ének-
együttes Pongrácz Géza ve-
zenyélésével. 1. Müller József:
Kossuth-induló; 2. Kossuth
volt az indítója (ismeretlen
szerző műve, Arató Géza fel-
dolgozása, énekkarral); 3.
Müller József—Lörincz Pál:
Damjanich-induló; 4. Nyös-
sipkás zászlóalj dala (ismeret-
len szerző műve Pongrácz Géza
feldolgozásában, énekkarral);
5. Müller József—Arató Géza:
Pesti csatár-induló; 6. Ezer
esztendeje annak (ismeretlen
szerző műve Pécsi József fel-
dolgozásában, énekkarral); 7.
Franz Károly: Görgey-induló;
8. Szuk Mátyás—Lörincz Pál:
Isaszegi induló; 9. a) Nyizs-
nyay Gusztáv: Világosi fegy-
verletétel dala; b) Bujdosó
huszár dala (ismeretlen szerző
műve Galambos Károly fel-
dolgozásában, énekkarral); 10.
Müller József—Szöllösi Fe-
renc: Batthyány halálára,
gyászinduló; 11. Aradi rab
dala (ismeretlen szerző műve
Galambos Károly feldolgo-
zásában, énekkarral); 12.
Arany szabadság (ismeretlen
szerző műve, Lörincz Pál fel-
dolgozásában, énekkarral);
13. Egressy—Figyed Sándor:
Klapka-induló.

11.00: Hírek német, olasz, angol,
francia és eszperantó nyelven.

11.30: Pertis Jenő cigányzene-
kara muzsikál.

12.00: Hírek.

KASSA

8.00—11.15: Budapest I. műsora.

11.15: Az orosz betörés a Felvi-
dékre a szabadságharc idején.
Medzihradzsky Péter előadása.

11.40: Hírek magyar és szlovák
nyelven, műsorismertetés.

12.00—12.20: Hanglemezek.

12.20—3.25: Budapest I. műsora.

3.25: Szlovák hallgatóknak: „Az
aradi tizenhárom vértanu.”
Vartovszky Emil előadása.

3.45: Művészlemezek.

4.45—6.35: Budapest I. műsora.

6.35: „Egy elfelejtett sir.” Die-
nes Andor előadása Sulyánszky
Gusztávról, az aradi vértanúk
papjáról.

7.00—7.20: Budapest I. műsora.
(Hírek.)

7.20: „Közellatási tudósítások.”
Jaszusch Elek előadása.

7.35: Hanglemezek.

7.45—éjjel 12.15: Budapest I.
műsora.

A JÖVŐ HÉT műsorában vasárnap ér-
dekes zenei előadást hallunk „Sláger
lesz-e?” címmel, amelyben az év leghíre-
sebb zeneszámai vonulnak fel. Hétfőn
Cs. Szabó Kálmán „Az én postakocsim”
címmel tart irodalmi eszegetést. Kedden
a „Muzsikáló milleneumi album”-ot lesz

érdemes meghallgatni, szerdán Csanády
György megismétli a „Székelyek ke-
nyere” című nagyszerű közvetítést. Csü-
törtökön Hunyadi Sándor elbeszélése,
pénteken a „Peer Gynt”-előadás lesz
csillagos száma a műsornak.

Délibáb

K E D D

október 7

BUDAPEST I.

- 6.40: Ebresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Seregi Artúr: Szent István induló (Szent István 3. honvédszolgálatvezető); 2. Honvédszolgálatvezető zenekara, vez. a szerző; 3. Daloló honvédek: a) Bagoly-madár; b) Altalmennék én a Tiszán (MÁV Magyarország férfikara, vez. Rajter Lajos); 3. Egyveleg Ziehrer műveiből (összeállította Schneider, Hans Bund zenekara); 4. Vidám dal egyveleg (Erwin Hartung, Walter Simlinger, Willi Weis és énekegyüttes); 5. Hager-Ring: A madár és a szaxofon (fütyü: Margaret McKee zenekari kísérettel); 6. Schmidt: Induló (katonazenekar, vez. Ahlers); 7. Lorey: Alpi dallam (Hans Busch zenekara); 8. Trommer: Szeretnék egy csókot kapni, jazz-dal (Rosita Serrano); 9. Connel: Miért játszol a szívekkel, angol keringő (orgona: Marcel Palotti); 10. Sándor Jenő: Imádság már az is (Jávor László verse, Utry Anna); 11. a) Andor: Lenn a falu végén; b) Lengyel: Vajdának a szép leánya (Magyar Imre cigányzenekara); 12. Faulwetter: Hazai hangok, induló (Hunyadi János 9. honvédszolgálatvezető zenekara, vez. Fricsey Ferenc).
 10.00: Hírek.
 10.20: „Mátraúti séták.” Schelken Pálma előadása.
 10.45: „Divattudósítás.” Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Fohász. Hymnus.
 12.10: Temesvári Rácz József cigányzenekara. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
 1.30: Országos Postászenekar. Vezényel Fördögh János. 1. Zakál Dénes: Rodostó, nyitány; 2. Stephanidesz Károly: Falusi hangulatok, szvit; 3. Wissmüller: Palotás és csárdás; 4. Schubert-Berté: Három a kislány, egyveleg; 5. Pazeller: Herkulesfürdői emlék, keringő; 6. Krome: Huszársíny, intermezzo; 7. Hadfy Hermann: Postás-induló.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.

- 3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Keulerne Bajkó Éva zongorázik. 1. Debussy: Víz-tükör; 2. Poulenc: Tocata; 3. Verdi-Liszt: Rigoletto, parafgázis.
 3.40: „Mit főzzünk?” Házi-asszonyok beszélgetnek.
 3.55: Balázs Lóránt énekel zongorakísérettel. 1. Moya: Énekek éneke; 2. Grieg: Szeretlek; 3. Tarnay Alajos: Ősz utója; 4. Lisznyai Szabó Gábor: Nem akarok más (Endrődi Sándor verse); 5. Kurucz János: Ha elér.
 4.15: Gyermekdelután. „Őszi kirándulás.” Hangképsor. Irtó és vezéti Kilián Zoltán. Tiboldi József dalaival. Előadják a gyermekszereplők.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Hanglemezek Géczy Barnabás zenekarának műsorából. 1. Valente: Exotikus szere-nád; 2. Richartz: Hölgy-válasz, Rheinländer; 3. Bianco: Ma éjjel, tangó; 4. May: Ne kérdezz semmit, angolkeringő; 5. Raymond: Budapesti Juliska, fox; 6. Rixner: Kék égbolt, tangó; 7. Apollonie: Sicilia, pasodoble; 8. Bratton: Pikk-nick mackó kománál; 9. Capua: O sole mio; 10. Mateo: Bigin.
 5.50: „Az új táplálkozástudomány befolyása nemzetgazdaságunkra.” Beznák Aladár dr. egyetemi tanár előadása.
 6.15: Peskó Zoltán orgonál. Közvetítés az óbudai evangélikus templomból. 1. Pachelbel: f-moll ciaconna; 2. Reger: Bevezetés és passacaglia.
 6.40: „Debreceen Linné-je.” (Emlékezés Földi Jánosra.) Irtó Erős Jenő. Felolvasás.

G. Réthy Pál
(Schäffer Jelo.)

8.30

- 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: Malesiner Béla jazz-zongoraszámai.
 7.35: Szép magyar novella. „A Flórián filozófiája.” Thury Zoltán elbeszélése.
 8.00: Hanglemezek. Német indulók.
 8.30: „Európa-sakkverseny 1941.” G. Réthy Pál előadása.
 8.45: Rádiózenekar. Közreműködik Kemény Ákos zongora és Holéczy Ákos szaxofon. Vezényel Bertha István. 1. Delibes: A király mondta, nyitány; 2. Steele: Caro alsó (Kemény); 3. Kreisler: Szerelmi bánat (Holéczy); 4. Kiss-Angyal Ernő: Ésti szél, bécsi keringő; 5. Gebhardt: Tolpatsch (Kemény); 6. Kreisler: Szerelmi öröm (Holéczy); 7. Poldini: Kis induló; 8. Kemény Ákos: Pagoda (Kemény); 9. Paulik: Vagyódás (Holéczy); 10. Huszka: Delibábos Hortobágyon; 11. Kapplusch: Vizeses (Kemény); 12. D'Orsay: Béby (Holéczy); 13. Kreisler: Bajor diákok, fox-induló.
 9.40: Hírek.
 10.10: „Mindenből egy keveset.” Közreműködik Manuel de Bianco (ének), Schymmel Miklós tánczenekara és a Rajkózenekar.
 11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 11.25: Hanglemezek.
 12.00: Hírek.

KASSA

- 6.40–11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: „Beszélgetés Fadrusz János özyvegyével.” Keller Imre előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00–12.10: Budapest I. műsora.
 12.10: Hanglemezek. „Operagyöngyök.”
 12.40–5.15: Budapest I. műsora.
 5.15: Balettzene-egyveleg (berlini német operaház zenekara). Hanglemmez.
 5.25: „A finn nők nemzeti mozgalma.” Lukinich Frigyes dr. előadása.
 5.40: A 21-ik honvédszolgálatvezető zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal.
 6.30: „Őszi verőfény.” Varró István előadása költeményekkel. A verseket Koblenz József adja elő.
 7.00–éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

OKTÓBER 6., a nemzeti gyásznap, ünnepi műsort kapott a rádióban is. Kárpáti Aurél „Görgye csillaga” címmel emlékezik meg a szabadságharc méltatlanul meghurcolt nagy hadvezérééről. Az Operaház legkiválóbb énekeseivel Liszt

megrázó szépségű „Requiem”-je kerül előadásra, ezenkívül Ferdinándy Mihály dr. a kiváló történész 1849 jelentőségéről beszél a diáklőra keretében. Ez este közvetíti a Stúdió Katona „Bánk bán”-ját is.

Délitálib

S Z

- 6.40: Ébresztő.
 7.00: Hírek rend. Hany Pál: Jón induló (Jón vez. ifj. 2. Delibes: polka (Delibes, vez. B. mulatság, Béla cigány day Dénes szeptember lovamat honthy J. Bányames Bohém-zen Coppolich (Carlo Bu induló (kato ral); 8. B thegedt; 9. dalok (Mir egyveleg (zenekar); a „Gulliver tola Ede Künneke: (Marcel Werby: A néptánc, J esay Richa induló (Ma végdalog Fígedy Sándor).
 10.00: Hírek.
 10.20: „Ertá.” Szent adása.
 10.45: „Azban.” Irtó olvasás.
 11.10: Nemgálat.
 12.00: Fohász.
 12.10: Har szkij-Korz tány (Jond 2. Verdi: III. felv. (I. leri); 3. ser, részle (Hilde Ko Mazurka (lovsky); 5. a IV. felv. és Martine Hovanscesi felv. hoz vez. Stok Agnus De 8. Masse

Délitálib

SZERDA

október 8

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 1. Karch Pál: Jönnek a folyamörök, induló (folyamerők zenekara, vez. ifj. Fricsay Richárd); 2. Delibes: Sylvia — Pizzicato polka (berlini filharmonikusok, vez. Borchard); 3. Huszár-mulatság, csárdás (Ifj. Berkes Béla cigányzenekara); 4. Buday Dénes: a) Ki tudja, hogy szeptemberben; b) Kifogtam a lovatam (Szécsén verse, Kishonthy József); 5. Zeller: Bányamester, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 6. Cioffi — Coppolechia: Rosamaria, dal (Carlo Buti); 7. Buder: Induló (katonazenekar énekkarral); 8. Boulanger: Nocturne (hegedű; a szerző); 9. Jódli dalok (Mírzl Jäger); 10. Foxegyveleg (New Mayfair tánczenekar); 11. Robin: Foxtrott a „Gulliver” c. filmből (Buttola Ede tánczenekara); 12. Künneke: Vágyódás, keringő (Marcel Wittrisch); 13. Sawyerby: A halász dudája (ír néptánc, jazznégyes); 14. Fricsey Richárd: Kis angyalom, induló (Mária Terézia I. honvédegyeszenekar, vez. Fígedy Sándor).

10.00: Hírek.

10.20: „Emlékezés Tóth Istvánra.” Szentgyörgyi Elvira előadása.

10.45: „Az Akropolis árnyékában.” Irta Muth Lili. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Fohász. Himnusz.

12.10: Hanglemezek. 1. Rim-szkij-Korzakov: Májusi éj, nyitány (londoni szimfonikusok); 2. Verdi: Alarcosbál, ária a III. felv.-ből (Giovanni Inghilleri); 3. Wagner: Tannhäuser, részlet a III. felv.-ből (Hilde Konetzni); 4. Chopin: Mazurka (zongora: Bralovsky); 5. Verdi: Aida, kettős a IV. felv.-ből (Rosa Ponselle és Martinelli); 6. Muszorgszkij: Bovansesina, közzene a IV. felv.-hoz (filadelfiai zenekar, vez. Stokowski); 7. Bizet: Agnus Dei (Enrico Caruso); 8. Massenet: Manon, ária

(Carmen Gombau); 9. Vecsey Ferenc: Chanson triste (hegedű: Albert Ferenc); 10. Puccini: Bohémélet, kettős a IV. felv.-ből (Angerer Margit és Piccaver); 11. Lalo: Norvég rapszódia (szimfonikus zenekar, vez. Chagnon).

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Rádiózenekar. 1. Pierné: Ólomkatonák indulója; 2. Adam: Ha én király volnék, nyitány; 3. Metra: Szerenád, keringő; 4. Poldini: Mese; 5. Bachmann: Spanyol szerenád és tánc; 6. Kötscher: A szöke Peggy, fox; 7. Forgács Adam: Tangó; 8. Lazzaro: La piccinina, fox; 9. Hege-düs Tamás: Cigarettafűst, slow; 10. Buttola Ede: Maga nem szeretett, angol keringő; 11. Olivieri: J'attends, fox.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.

3.20: Weidinger Ede szalonzenekara. 1. Páir: Sophonome, nyitány; 2. Popy: Parfóm, ballet; 3. Losonczy Lajos: Verbunkos szvit; 4. Kiss-Angyal Ernő: Erdélyi dal; 5. Kigyósi Árpád: Lengyelke; 6. Micheli: Babatánc; 7. Máté István: Méhek tánca; 8. Nagy Frigyes: Romantikus keringő. 4.15: Diákfelőra: „Vadállatok egymásközt.” Matolay Tibor dr előadása.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és fuzin nyelven.

5.15: Hörömpő Janka és Teleki Sándor magyar nótákat énekel. Kíséri Farkas Béla cigányzenekara. Hörömpő Janka számai:

Kedd Péskó Zoltán
6.45 (Vajda M. Pál felv.)

Huszka: Sohase járj olyan helyen (Éndrődy verse); Lányi Ernő: Régi nóta (Szomoró verse); Igyártó Zoltán: Letépek vad szelek (Éndrődy verse); népdalok; Lenegye a nap; A csitári hegyek alatt; Szánt a babám. Telek számai: Sándor Jenő: Óreg cigány (Antal Iván verse); Dankó Pista: Most van a nap lemenőben (Pósa verse); Adorján Sándor: Kalapomra páros; Dóczy József: Szeretőd keresek; Piüfisch Lajos: Nincs eserepes fanyam; Kárpát Zoltán: Faluvegi jegegyék (Barényi Ferenc verse); Sándor Jenő: Nesze semmi, fogd meg jól (Papai Molnar verse).

6.00: „Finnország függetlenségi harca.” Tarr László dr előadása.

6.20: Honvédműsor.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Az Operaház október 7-i előadásának közvetítése hangfelvételtől. „A bolgó hollandi.” Dalm három felvonásban. Zenéjét és szövegét szerzte Wagner Richárd. Fordította Lányi Viktor. Az előadást vezényli Berg Ottó. Nehai Szemere Árpád rendezése szerint. Személyek: Daland, norvég hajós — Székely Mihály; Senta, a leánya — Rigó Magda; Erik, vadász — Böslér Endre; Mari, Senta dajkája — Németh Anna; Kormányos — Sárdy János; A hollandi — Losonczy György. 9.40: Hírek, löversenyeredmények.

10.15: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál és Buttola Ede tánczenekara játszik.

Közben

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora. 11.05: „Aggházy Károly zongoraművész emlékezete.” Egervári Sándor dr előadása.

11.20: Hanglemezek. „Hegedű- és zongoraszólók.”

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—3.20: Budapest I. műsora. 3.20: „Tájtípusok a szlovák irodalomban.” Sági Farkas István előadása.

3.35: Szórakoztató hanglemezek. 4.15—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

EGY HANGLEMEZ nem sok, de legalább egy remek lemezzel többet lehetne adni a rádió reggeli műsorában, ha elhagynák a teljesen felesleges napi műsor bemondását. Ma már jóformán minden ujság közöl rádióműsort, amely tehát eljut a legelőgősebb falvakba is.

Minek az időt a műsor külön bemondására pazarolni reggelenként. Ahogy kitűnőnek találjuk, hogy az esti összefoglaló hírbemondás előtt közlik, milyen hírekről kapunk beszámolót, ugyananyira felesleges és időpocsékoló reggel az egész napi műsor felsorolása.

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

október 9

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek, közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Hadfy Hermann—Babay József: Mussolini-induló (Radiola Koncertzenekar és a Székesfővárosi Alkalmazottak Énekkara, a magánszólomokat Oláh Ferenc énekli); 2. Wolmer; Keringő (Virtuóz együttes); 3. Mendes—Mascheroni; Győzőnk, induló (ének; Aldo Visconti, ének- és katonazenekarral); 4. Popy; A Gangesz partján (Kristály szimfonikus zenekar); 5. Sándor Jenő—Kellér: Nem tudom az életemet hol rontottam én el; Nem nézek már a két huncut szemébe (Kalmár Pál); 6. Niel—Wilke: A régi malommal (Adalbert Lutter zenekara énekegyüttessel); 7. Dóczy József: Csárdások, Százforintos bankó; Ha hemegyek szombat este; Arad a Tisza (Magyarí Imre cigányzenekara); 8. Kreuder: Tegnap és ma (Greta Keller); 9. Grieg; a) Arietta; b) A tavasz (zongora; Arthur de Greef); 10. Meyers: Pillangók az esőben, foxintermezzo (jazzzenekar); 11. Mariotti—Fratí: Tangódal (Emilio Livi); 12. Ivanovics: Kis esolnakom, keringő (Berkes Béla zenekara); 13. Grahé: Lovász-ünnepély, polka (Ludwig Kletsch zenekara); 14. Profant István: Fel a Kárpátokig, induló (Mária Terézia 1. honvédelmi ezred zenekara, vez. Pongrácz Géza).
 10.00: Hírek.
 10.20: Somlay Károly elbeszélése.
 10.45: „Külföldi híradó.”
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Fohász. Himmusz.
 12.10: A 15. honvédelmi ezred zenekara. Vezényel Se-

regi Artúr. 1. Lincke: Revünyitány; 2. Kronegger: Újbor mellett, egyveleg; 3. Seregi Artúr: Nálunk Budán, keringő; 4. Leopold: Olasz népdalok, egyveleg. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Oláh Kálmán cigányzenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyamhírek, placi és élelmiszertárak.
 3.20: Magyar Revü Táncezenekar.
 4.15: Ruszin hallgatóknak. 1. Háború és katonacsellet a ruszin népdalokban. Irtá Miloszlavszky Péter. Felolvasás; 2. Eugén Stepat ruszin népdalokat játszik harmonikán.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Weixelgärtner Egon dr zongorázik. 1. Dohnányi: a-moll capriccio; 2. Schubert: Esz-dur és Asz-dur impromptu; 3. Bartók: Három rondo.
 5.40: „Méhészeti időszéri tanácsadó.” A telető méhesalád. Balogh Bálint, a „Méhészettünk” c. szaklap főszerkesztőjének előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
 6.10: A Wekerletelepi Társaskör Dalkörének vegyeskara. Vez.

Thurzó Gábor

7.20

CSÜTÖRTÖKÖN 7.20-kor Thurzó Gábor és Almásy Pál előadását közvetíti a rádió. Thurzó Gábor a következőket mondja érdekesnek ígérkező előadásáról:

— A rádió „zenés egybeállításai” voltaképpen arra valók, hogy a muzsikához nem nagyon értő, a komoly zenétől rettegő közönséget megbarátkoztassák a nagy mesterek nagy alkotásaival. Ilyesféle barátokoztató ez a kis előadás is, mely az operairodalom híres intrikusaait szólatlatja meg egy-egy áriával, kettőssel. Van közöttük gonosztevő, mitológikus jelenség, örült, esalódott szerelmes, tréfacsináló asszony és ott van sorukban maga az ördög és a halál is. Verdi,

Winkler Rezső. 1. Hassler: Ünnepre jöttünk; 2. Claude le Jeune: Elmülk minden; 3. Daniel Frideriet: Barati kör (Szabó Miklós ford.); 4. Orlando di Lasso: Hogyha a férjem (Hetényi Kálmán ford.); 5. Bárdos Lajos: A temetőkapu; 6. Országó Tiivadar: Zöld a kökény; 7. Nádasdi Kálmán: Három út.
 6.35: „Karl Friedrich Schinckel.” Kámpis Antal dr egyetemi magántanár emlékezése Schinckel halálának 100. évfordulóján.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: „Armány és eselszövés.” Almásy Antal és Thurzó Gábor összeállítás hanglemezekkel.
 8.00: Külligi negyedóra.
 8.15: „Az operett története.” 1. Francia operetttrészetek. Összeállította és az összekötőszöveget írta Farkas Jenő. Elmondja Pataky Jenő. Közreműködik Orosz Julia, az Operaház tagja, Kőszegi Teréz, Maleczky Oszkár és Rösler Endre, az Operaház tagjai. A rádiózenekart és a közreműködő énekkart Fridl Frigyes vezényli. Rendező A. Balogh Pál.
 9.40: Hírek.

10.10: Hanglemezek. Szimfonikák.
 11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 11.30: Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál.
 12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: Szlovák hallgatóknak: „A szlovák irodalmi nyelvi keletkezés és fejlődése.” Dr Siposs István előadása.
 11.25: Táncelemek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—6.10: Budapest I. műsora.
 6.10: A Kassai Szalózenekar műsora. Közreműködik Nemeth Miklós (ének).
 7.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

Wagner, Nicolai, Bizet, Richard Strauss, Gounod, Puccini legszebb dallamai illusztrálják az armányosok és eselszövők különböző operaszínpadi típusait, a legnagyobb énekesek előadásában. Tibbet, Stracciari, Caruso, Homer, Andersen, Anday Piroška és még mások éneklék az egyes számokat.

— Az én szerepem esekély volt: az összekötő szöveget írtam meg, az előadás ötlete Almásy Páltól származik, aki vel egyetértésben választottuk ki a ragyogó zeneszámokat. Háromnegyed-órás színpompás zenei parádé ez az előadás, a világ legszebb hangjainak és zenekarainak valóságos tobzódása. Örülünk, ha a nem zenekedvelő közönség is örömmel fogadná.

Délibáb

PÉNTEK

október 10

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő, Torna.
 7.00: Hírek, Közlemények, Étrend, Hanglemezek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „... és bizva bízzál.” Egy orvos feljegyzései. (Keldán Gábor dr.) Felolvasás.
 10.45: „Ujfalvi Krisztina.” Gellért Anikó előadása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Fohász, Himnusz.
 12.10: Beszkiartzenekar. Vezényel Müller Károly. 1. David; Brazília gyöngye, nyitány; 2. vítéz Náray Antal; a) Turáni áldozat; b) Verbunkos; 3. Reiml; Humoreszk; 4. Ketelbey; a) Holdas éj az erdőben; b) Hegyi manók indulója; 5. Müller Károly; Szimfonikus tánc; 6. Johann Strauss: Az édes otthon, keringő; 7. Láng István: Magyar induló. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Szórakoztató zene, Hangfelvétel. 1. Boieldieu: A bagdadi kalifa, nyitány (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 2. Polgár Tibor: Hópelyhek tánc (rádió szalózenekara); 3. Lehár: Frasquita dala (Marjay Erzsébet); 4. Csajkovszkij: Olasz capriccio (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 5. Szkhárosi Horváth András egykori dalmája szerint énekkara írta Kodály; Semmit ne bánkoddjál (nagykórósi ref. tanítóképzőintézet énekkara, vez. Marton Barna); 6. Hubay: Hejre Kati, esárdajelenet (Koncert fúvószenekar); 7. Ákom—Kulinyi: Magyar szerenád (nagykórósi ref. tanítóképzőintézet énekkara, vez. Marton Barna); 8. Lehár: Hercegsasszony, keringő (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő).
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Bokor István hegedül, zongorán kíséri vitéz Pongrácz István. 1. Vivaldi—Pergolese: D-dúr szonáta; 2. Pergolese—Urai: Siciliano; 3. Csajkovszkij—Kreisler: Humoreszk; 4. Zsolt Nándor: Valse caprice.

3.40: „Mit főzzünk.” Háziasszonyok beszélgetnek.
 3.55: Sztalmári Aranka énekel zongorakísérettel. 1. Lehár: Dal a „Pacsirta”-ból; 2. Lehár: Dal a „Drótostót”-ból; 3. Lavotta: Honnan jó a fény; 4. Noseda: Piros rózsák; 5. Tarnay: Mért oly későn; 6. Igyártó Zoltán: Bimbó, rózsabimbó.
 4.15: Cínderi Balás Anna meséi. Felolvasás.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Rádiózenekar. 1. Johann Strauss: A királyné csipkékendője, nyitány; 2. Fetrás: Holdas éj az Alsteren, keringő; 3. Fehér István: Tangószere-nád; 4. Lehár: Dal és esárdás a „Cigányszeralem” e. operett-ből; 5. Billi: Ördögyszerenád; 6. Ernst Fischer: a) Ábrándozás, lassú fox; b) Bravúrfox; 7. Lazzaro: Tangó; 8. Vincze Ottó: Espresso, keringő; 9. Illiczky—Vértes: Szenyoritám, spanyol fox.
 5.40: Sportközlemények.
 6.15: „Édes anyanyelvünk.” Halász Gyula előadása.
 6.40: Magyar nóták hanglemezzel. 1. a) Népdal: Elindultam a nagy útra; b) Dankó Pista: Egy cica, két cica (Cselényi József); 2. Horváth Dezső: Szeretem a kertet (Szántó Gyula, Kellér Dezső verse); 3. Szávózd Richárd: Szegfű, rózsá, fodormenta, esárdás (Kalmár Pál, Tiszai Márton); 4. László: Perbe szálltam a szívemmel (László Imre, Korányi verse); 5. Cserebogár, magyar dal (Nagy Izabella); 6. a) Józanságra nagy bennem az akarat, népdal; b) Tarsai Vilmos: Vásárhelyi híres promenádon, esárdások (Cselényi József).

Lauristin Lajos
(MFI felv.)

7.30

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.
 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Salome.” Wilde Oszkár drámája egy felvonásban. Fordította Pásztor Árpád. Zenéjét szerelte Strauss Richárd. Vezényli Fialoni Sergio. Rendezte Rékai András. Személyek: Herodias — Lauristin Lajos; Herodias — Budanovits Mária; Salome — Walter Rózsi; Jochanaan — Jámbor László; Narraboth — Udvardy Tibor; Herodias apórdja — Dósa Mária; Manassáh, rabszolga — Kovács Jolán; Első, második katona — Mally Győző és Littay György; Első, második, harmadik, negyedik, ötödik zsidó — Sugár Dezső; Gaál József; Nagypál László; Szabó Miklós és Horváth Imre. Első, második nazarénus — Toronyi Gyula és Fodor János; Egy kappadóciai — Szomolányi János.
 9.20: „A visszatért Erdély első éve a magyar nemzetgazdaságban.” Irta Sz. Jakab Géza. Felolvasás.
 9.40: Hírek.
 10.10: „Muzsikáló Dunapart.” Közreműködik Bura Sándor cigányzenekara, Kóczé Antal zenekara és a Megyeri tánczenekar. Közben
 11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: „A jövőbelátás.” Köves Károly előadása.
 11.20: Hanglemezek. „Magyar nóták.”
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—4.15: Budapest I. műsora.
 4.15: „A kassai Dómban.” A Szent Erzsébet székességi ház ékeségeinek ismertetése. Közreműködik dr. Wick Béla kanonok. Beszél Kácsor József.
 4.45—7.20: Budapest I. műsora.
 7.20: „A zivatargyáros.” Nyiresi Tichy Kálmán vidám hangjátéka. Rendező: Darkó István. Személyek: A zivatargyáros — Fischer Károly; Az ismeretlen — Seress Gyula; Títkár — Varga Jenő; Lohonyainé — Isépy Natália; Réthev János — Antal Pál; Darvas — Helyei László.
 8.10—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

ÖRÖMMEL látjuk a műsorban Volly Istvánnak és népszerű énekegyüttesének hétfői szereplését. Volly kórusa a legjobb magyar nótakórus, amelyet valaha a rádióban hallottunk. Élvezetes lesz az

est a remek történelmi magyar indulók révén is, amelyet legjobb katonazenekarunk játszik. Végre egy műsorszám, amelyről előre kijelenthetjük, hogy bizunk sikerében.

Delibáb

SZOMBAT

október 11

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő, Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Kraul Antal: Zrinyi-induló (Himyadi János 9. honvédgyalogezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. a Vékony deszkakerítés; b) Zöldre van a rácsos kapu festve; c) Sepertem eleget; d) Faggyúgyertyát égetek én (kassai Oláh Kálmán cigányzenekara); 3. Courtioux—Laurent: Megszóltalt egy virág, keringő (Robertzenekar); 4. Blumensaat: Induló (berlini zenekadalmia zenekara, vez. a szerző); 5. Denza: Kék szemek (Gigli); 6. Chopin: Asz-dur keringő (42. mű. zongora; Emil Sauer); 7. Johann Strauss: Denevér, ária (Elisabeth Schumann); 8. Wagner: Lohengrin, nászinduló (orgona; Eddie Dunderster); 9. Lehár: Mosoly ország—Barackfavirág (Joseph Rogacsvezskij); 10. Sattler: Ha egy szept asszony szerelmes (Erna Sack); 11. Seifert: Vasárnap a hegyek közt (Odeon citeraegyüttes, orgona és barangok); 12. D'Anzi—Bracchi: Fílmrészlet (Assia de Busny és Vittorio de Sica); 13. Rác Pál: a) Lehullott a rezgőnyárfa; b) Ritka búza, ritka árpa (Bura Sándor cigányzenekara); 14. Nánássy—Megay: Honvéd akadémiások indulója (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Figeby Sándor).

10.00: Hírek.

10.20: „Erkel Erdélyben.” Irta Hellai István. Felolvasás.

10.45: „Mit nézzünk meg?” A nyilatkat és számszerijakat a Nemzeti Múzeumban. Ismereti Csapodi Csaba dr. Felolvasás.

11.10: Nemzetközli vízjelzőszolgálat.

12.00: Fohász. Himnusz.

12.10: Melles Béla zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Suppé: Boccaccio-nyitány; 2. Bizet: Gyöngyhalászok, ábránd; 3. Ganne: A cárnó, mazarika; 4. Boccherini: Menüett; 5. Logody Frigyes: Fandango; 6. Lehár: Végre egyedül, egyveleg; 7. Turay: Magyar induló. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Hanglemezek. 1. Bizet: Carmen, részletek (Anni Frind,

Éva Liebenberg, Helge Roswaenge és Willy Guttman); 2. Massenet: Thais, méditation (gordonka; Victor Pascal, hárfa; Denise Herbrecht); 3. Pergolése: Nina (Basillides Mária hegedűkísérettel); 4. Schubert: Alkonypirban (Leo Szlezak); 5. Chabrier: Ballada (Pierre Bernac); 6. Granados: 3. spanyol tánc (New Light szimfónikus zenekar, vez. Eugene Goossens); 7. Grieg: Peer Gynt — Solvejg dala (Galli-Curci); 8. Rossini—Beaumarchais: A tánc (Gigli); 9. Johann Strauss: A denevér keringő (Dohnányi átiratában, zongora; Dohnányi Ernő); 10. Lehár—Fontana: Vig özvegy, kettős (Ines Talamo és Franco Lary); 11. Jungherr: Szere nád (Gézy Barnabás zenekara); 12. Busse—Hogen—Larue: Isten veled (Tino Rossi); 13. Hajnali rózsatánc (Emilio de Gogorza); 14. Egk: Fegyvertánc a berlini XI. olimpiasz ünnepi játékból (berlini állami opera zenekara, vez. Werner Egk).

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.

3.20: Farkas Jenő cigányzenekara.

4.10: Ifjúsági rádió. Tarka délután. A műsor keretében előadásra kerül: „A gyáva”. Arató Béla hangjátéka. Átdolgozta és vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszli nyelven.

5.15: A rádió postája.

5.40: József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr. 1. Várhalmi Osz-

Lehotay Árpád

8.55

kár: Werth Henrik induló; 2. Wallace: Maritima, nyitány; 3. Ruttkay Aladár: Terike, keringő; 4. Egyveleg Révfy Géza dalaiból (összeállította és hangszerelte Seregi Artúr); 5. Nagypál Béla: Marokkói hárem. Közben

6.00: „Háború, termelés, fogyasztás.” Ottó Vilmos dr iparügyi előadása.

6.35: „Báthori István orosz hadjáratai.” Irta Dívéky Adorján egyetemi tanár. Felolvasás.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „Imen-onnan.” Hangfelvétel.

7.50: I. éversenyeredmények.

8.00: „Három kis mesejáték.” 1. Vincze Ottó: Cspikerőzsika.

2. Polgár Tibor: Hüvelyk Matyi. 3. Kiszely Gyula: Csizmas kandur. Mesélő: Abonyi Géza. Közreműködnek: Farkas Honka, László Magda (ének), Koréh Endre, Litty György, az Operab'ny tagjai (ének), Holéczy Akos (ének-együttes, vegyeskar, a rádiózenekar Polgár Tibor vezényletével. Rendező Kiszely Gyula.

8.55: „Uj Simeon.” A Bach-korszak magyar verse és prózája. Összeállította Illyés Gyula. Elmondja Simonffy Margit és Lehotay Árpád. Hangfelvétel.

9.40: Hírek.

10.10: Táncclemezek.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Tokl Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel. Dalok: Pethe Lajos: Nem való bokrét; Szerdahelyi József: Beszegődtem Tarnócára; Egressy Béni: Ne menj rózsám a tarlóra; Thern Károly: Ezt a kerek erdőt; Dankó Pista: Szegény ember dolgát (Pósa Lajos verse); Kralovánszky: Mézszáros Pál: Kint lakom én Kisperjésen; Kéry Gyula: A szomszédomban van egy: Nékem olyan asszony kell, népdal. (Külső közvetítés.)

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.
11.05—11.25: „A madridi dal.” Krudy Gyula elbeszélése.

11.25: Táncclemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

KEVESEN TUDJÁK, hogy a rádió egyik legkedveltebb műsorszám a báb-színház. A gyerekek rajonganak a rádió elhangzó bábjátékközvetítésekért. Élvezet olvasni az apróságok leveleit, amelyben rajongva nyilatkoznak egy-egy

bábuművész remek alakításáról. A báb-játékok sikeréért a legfőbb elismerés Lakatos Emília fővárosi óvónőt illeti, akinek egyébként most jelent meg a leg-remekb'bb kis bábjátékdarabokat tartalmazó cikke.

DEBRECENI FESTŐK KIÁLLÍTÁSA

Művészeti életünk egészséges fejlődését bizonyítja, hogy a fővároson kívül is alakulnak ki kulturális központok, egy-egy vidék, táj, nagyobb város is rangot tud magának szerezni a magyar szellem világában, van ereje kifejezni magát és külön hanggal, sajátos jelleggel beszélni. A debreceni Ady-Társaság működése is ezt az önálló értéket munkálja, irodalmi és képzőművészeti téren igyekszik megszólaltatni a nagy alföldi város tehetségeit.

Festőművészei színvonalas törekvéseket képviselnek, ismerik a modern festészet helyzetét és össze tudják kapcsolni a helyi körülményekkel; úgy képesek egyetemes vonatkozású műveket készíteni, hogy a közvetlen környezetükből merített benyomásokat is megőrzik. Minden magyarra, sőt minden emberre is tartozik, amit csinálnak, szűkebb hazájuk lelke mégis megmutatkozik modorukban.

Gáborjáni Szabó Kálmán közülük az a mester, aki ezt az érdekes kettősséget a legtalálóbban valósítja meg, szigorú szüksézsavúsága, népi realizmusa az új festészet nyelvén nyilatkozik, a föld népének és a falu problémáinak az ábrázolása általános európai eszközökkel történik. Senyei Oláh István csúfondáros stílusában a debreceni civis észjárása tükröződik, díszítményező hajlamával pedig a népi játékoság egy változatát adja.

Fiú csikóval
(Gáborjáni Szabó Kálmán)

Oláh lány
(Félégyházi László)

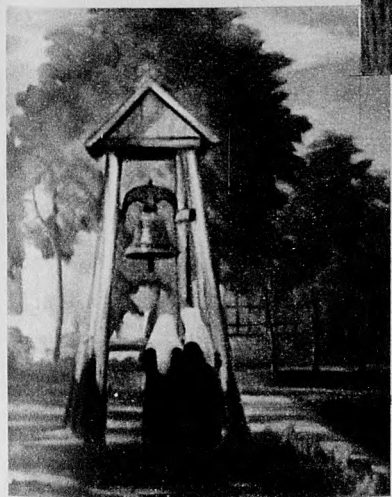
Horgászó
(Senyei Oláh István)

Az ellentétek legélesebben Holló László képein küzdenek egymással, a komor festőiség, nehéz esetkezelés, nyomasztó fényhatás ezúttal is paraszti tárgykörrel birkózik. Berki Irma, a Félégyházi László és K. Kalmár Anna kitűnő mesterségbeli tudással, fejlett formai gyakorlattal méltóan sorakoznak társaik mellé.

A kiállítás után felvetődött bennünk a gondolat, miért nem találkozunk többet a vidéki kultur centrumokban működő festők munkáival. Nemcsak a főváros, a vidék is bemutatná gyakrabban művészi természetét, kultúráját.

Tanyai zárdaudvar
(Berki Ilona)

Pögy.

IRTA: ILLÉS ENDRE

A kisfiú egyedül volt a gerendás, meszelt, alacsony parasztszobában. Aludt. Hosszú, szökés haját egészen összekuszálta már a háromnapos betegség s a rendezetlen, felborzott fűrtök kemény, ismeretlen vonalakkal rajzolták át a fáradt gyerekarcot. Feje lecsúszott a kőkeményre tornyozott, emeletes párnatömegről, oldalt billent és lemerült a dunyha kékcsíkos, meleg hullámai közé.

Csend volt a szobában, álmos, mély csend, csak a kisfiú tüdeje bűgött, néha már valószínűtlen, mély fűttel. Kárörvendő, ismeretlen törpék járták a beteg, lázas tüdőt, átkutatták, fenekestől felforgatták az utolsó homályos zugot is, sipoltak, reszeltek, fűtörészték s zöldeszürke, szennyes cafatokot dobáltak fel a gyulladt, piros torokba.

Késő októberi délelőtt volt, az eső már órákhozott kopogott a homályos ablakon. Ősz volt, sáros, kíméletlen ősz, az égen összetorlódtak az álmos, súlyos felhők.

A sarokban hirtelen felébredt szunyókálásából a kopott, régi óra, határozatlanul, a szájára ütve, elfojtott zörejjel ásított — tizenegy ütés hullott a csendbe.

Az egyszerű falusi ingaóra rettenetes, mesebeli szörny volt e pillanatban. Futott-futott a kisfiú és ismeretlen borzalom szorította össze a szívét, valaki a nyomában volt, Nem mert hátranézni, csak a fenyegetést hallotta egyre hangosabban, egyre közelebből. Valaki hátulról egyre a fülébe súgta: te... te... te...

Menekült és a sáros, agyagos utakon leragadt a lába, már-már a vállán volt az idegen keze. Megcsúszott a lueskos, őszi mezőkön és fülében érezte üldözője forró lehelletét. Felpattant és futott tovább. Halántékán kidagadtak az erek, nyakán elmerevedtek az izmok, zihált, fűjt, sipolt a tüdeje. Száját kinyitotta, szeme már könnyben úszott, szíve felszökött a torkába, onnan diktálta az iramot. Hiába! Üldözője fáradtság nélkül győzte az akadályokat, nyomában volt és egyre forróbban lihegte: te... te... te...

A kisfiú ide-oda vetette a lázas testét az ágyon, keze öklöbbszerűen szabadult ki a dunyha fojtó öleléséből. Az ágy fejénél szék állt, rajta kifacsart citrom, alma, orvosságos üveg, vizes pohár, evőkanál.

Csendben, szünet nélkül ketyegett az óra és a kisfiú tovább futott az ismeretlen szörny elől.

Dél felé a konyháról benézett az asszony. Egy bögre meleg tejet hozott, ez volt az ebéd, az orvos rendelte így. Letette a tejet a székre és felköltötte a kisfiút.

— Igyál! Idd meg... jó meleg...

A kisfiú felvetette fáradt szemét, megmozdította fejét, de a mozdulatra éles fájdalmat érzett a torkában. Kezével odakapott és hang nélkül mondott valamit.

Az asszony elnézte még kevéske ideig az idegen komédiás porontyát, aki három napja lakott már nála, amióta megbetegedett és nem bírta el a hűvös éjszakát a cirkusz ponyvája alatt.

Szeme kitévedt a homályos ablakon. Ezek is jól megválasztották az időt — gondolta valami olyan lomhasággal, ahogyan csak a felhők tudnak vesztegelni. — Ugyan ki az ördög megy ilyen szakadó esőben cirkuszba?

Azután észébe jutott, milyen jó, hogy neki nincsen gyereke, még az is elkapná a nyavalyát, mit is csinálna akkor vele?

— No, nem is eszel? — riadt fel hirtelen, amikor látta, hogy a kisfiú nem mozdul.

S hogy erre sem kapott választ, megfordult, kiment és becsapta maga mögött az ajtót. A borogatásról, az orvosságról egészen megfeledkezett.

A kisfiú újra egyedül maradt. Hallgatózott és sokáig nem tudta, mi az a makaes, egyhangú zaj, amely az ablak felől szűrődik feléje. Azután rájött, hogy esik az eső.

Két órák megérkezett az orvos. Kalapját, kabátját még a pitvarban letette s ott is hagyta. Indult a belső szoba felé. Már az ajtóban volt, mikor észrevette, az asszony a holmija után nyúl, hogy bevigye utána a szobába. Pipacsörösen fordult vissza:

-- Ne nyúljon hozzá! Még az hiányzik, hogy én terjesszem a faluban a ragályt. És hol a piros cédula? Már tegnap megmondtam, szögezzék ki!

Ilyenkor, ősszel, alig győzte a munkát, szidta a parasztját és sokat idegeskedett.

A kiáltásra odabent a kislejűt összerázkódott. Tegnap majd megfulladt, amikor ecsetelték a torkát.

Az orvos bejött a szobába, az ágy mellé állt, néhány pillanatig szótlanul dörzsölgette hideg kezét. Azután felhajtotta a dunyhát, felültette a kislejűt. Óvatos volt és főképp arra vigyázott, hogy a ruhája ne érje az ágyneműt.

Kezébe vette a kőnalat.

— No, szépen... Nyisd ki a szádat... Így...

A kislejű engedelmeskedett.

— Jobban! — s leszorította a rakoncátlanokó nyelvet, bepillantott a gyulladt torokba.

— Jó...

Megtapintotta az érverést, lehajolt és néhány pillanatig elhallgatta az tudó nehéz, szakadozott sípolását, azután felegyenesedett. A kislejű remegve várta az ecsetelést, de az ecsetelés ma elmaradt.

A pítvarban az orvos megmosta, megtörülte a kezét. A saját szappanával, a saját törülközőjével. Felvette a kabátját, fejére tette a kalapját, kesztyűt is húzott, azután kissé egyhébbben fordult az asszony felé:

— A fiú apja nincsen itthon?

— Még reggel elment...

— Hát megmondhatja neki, ha hazajön... nem tudtam segíteni... A fiú ma este meghal. Különben... mégse mondja... Este még egyszer átjövök...

Délután hazajött Mateo, a bohóc. Festéktől mart arcú, öregedő férfi. Száz ráncotl agyonszabdalt bőre lilásba játszott; hangja furesán mutatott, mint a kamazokok. Egész délelőtt dolgozott, a cirkusz sátorponyváját foltozta. Még nem is ebédelt.

Az asszony a pítvarban várta, elhadarta, mit mondott az orvos és gyilkos kíváncsisággal leste, mit fog most a komédiás csinálni.

De a férfi nem kerdezett, nem is felelt semmit. Bement a szobába és a fiához ült, az ágy szélére. Lehajtotta a fejét, így multak az órák. Ó, üvöltöni volna jó, mint a megrögtött kutyák. Panaszosan és elnyújtott hanggal egyenesen az égre üvöltöni fel. S azonnal meghalni.

És ekkor, halála előtt tíz perccel, a kényelmetlen, széles parasztágyon a kislejű felült, hátát nekivette a párnáknak, kezével magasabbra húzta mellén a lecsúszott dunyhát. Arcáról eltűnt a piros hulla, keze sem tüzelt a láz forróságában, az apjára nézett és halkán, rekédtlen, erőlködve súgta:

— A labdákat... a labdákat akarom... a pirosat... a kékét...

Mateo felugrott, már kezében is volt a drága kincs... a három színes gumilabda. A piros, a kék, meg a narancssárga. A kenyerre volt ez a három labda. Ezekkel kápráztatta el esténként a cirkusz gyér, kínnal-bajjal összetoborzott közönségét.

Ott állt az ágy mellett.

A kislejűben azonban ekkorra mintha ellobbant volna már az utolsó láng is, sápadtan, mozdulatlanul feküdt a párnákon.

A férfi a dunyhára tette a három labdát, de a kislejű már nem nézett fel, kék szemét valami fátyol takarta.

— A labdák... — mondta ügyetlenül, halkán a férfi. — Jancsika, a labdák...

A kislejű nem nyúlt utánuk.

A férfi nézte a hidegülő, merev testet és attól félt, azonnal megpatlan a homloka mögött az az ér, amely tíz napja is — mutatóvány közben — oly veszettül dobolt és kigyózott. Az ágyra borult és esőkolgatni kezdte a szétnyíló erőtlen ajkakat. Dideregve könyörgött a hangja:

— Jancsika... a labdák!

Azután felkapta a három gumilabdát.

— Idenézz!

A következő pillanatban három színes pont villant fel a levegőben, összebujt és szét-sugárzott, üldözték egymást, gúlába ugrottak, mint a tűzijáték égő virágai, összekavarodtak és méltóságteljesen szerteváltak: Mateo még sohasem játszotta ezt ilyen szépen, a mutatóvány még sohasem volt ilyen tökéletes.

A kislejű egy pillanatra felnyitotta a szemét. Szinte izzottak a labdák.

A játék már tülendült a mutatóvány begyakorolt, megtanult, hétköznapi keretein. Már örjítő és félelmes volt. Szédítő iramban dobálta Mateo a labdákat.

— Idenézz! — mondta fulladtan és magához kapcsolta a kislejű szemét.

A gyerek nézte a villanó labdákat, szemében ismét pislant valami tűz. Nem tudta lehúzni a pilláit, akármilyen súlyos is volt már bennük az ólom, amely egyre jobban lehúzta őket. Nézte a tekergőző piros, kék és narancssárga vonalakat... kimeredt szemmel nézte...

Tíz percig tartott a játék.

Tíz perc múlva azután remegni kezdtek Mateo térdei, a szeme elhomályosult és egy ütés kimaradt. A következő pillanatban a földön koppant a három labda. Utánuk kapott, de mire újra kezében voltak, a kislejű behúnyta szemét és meghalt.

Megjött a Délibáb! Pénteken próba előtt csak Délibábot látni a színészek kezében (Lehmann Lotte, Rimóczy Viola, Kishonthy József, Páka Jolán, Fülöp Sándor és Lőrincz Zsuzsa)

A balett kezd legkorábban. Rimóczy Violát már kilenc órakor „dresszírozza” Moravszky Román, az Opera balettmestere

Varga „Matyi” két jólfésült úrral a „Bánk bán” új díszleteit festi

KOLOZSVÁRRÓL

Reggeltől estig munkában van

A Nemzeti Színházban a legfelső emelet zenekari próbatól hangos. Vaszy Viktor, a kapitány dirigál

Aki egész nap csak udvarias a felekkel: a színház rokonszenves titkára. Szabó Endre

Mint iskolás-gyermek a padokban... Próbál a kórus Farkas Ferenc vezényletével

A „Szinkör”-ben a prózai társulat próbálja Németh László „Villámfényél” című darabját (Szakács Miklós, B. Kőszegi Margit, Tompa Miklós, Szende Mária és Fülöp Kátó)

jel
Dél

a Nemz

A t
Szab

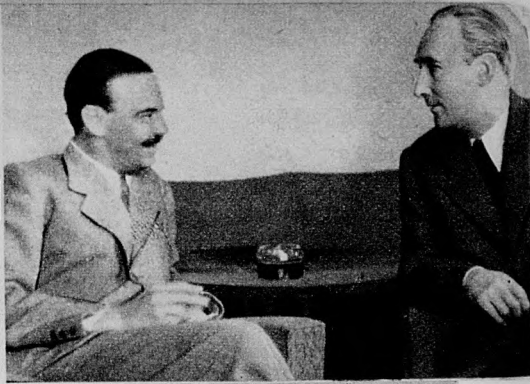
Ebéd
„szies
Szende
partne

És c
Fere

jelentik a
Délibáb-nak

a Nemzeti Színház társulata

Ez a beszélgetés délelőtt folyt le Táray Ferenc és Kemény János báró között az igazgatói irodában. Jókedvűek, tehát biztosan jól megy a munka Kolozsvárott

KOVÁCS JENŐ FELV.

Endre Béla a „Traviatá-t” korrepetálja Kishonthyval, Horváthtal, Páka Jolival, Sándor dr.-ral, Mohaiival, Lőrinez Zsuzsával és mélykúti Horváthtal

A tekintetes altiszti kar különítménye: Szabó Albert főkapus úr, továbbá Kakován és Kovács kapus urak

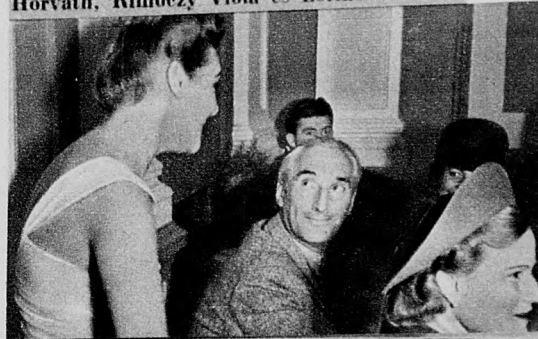

Opera, próza és balett a legteljesebb egyetértésben a színház előtt. Fülöp, Kishonthy, Sándor dr., Páka Jolán, Lehmann Lotte (ásít), Horváth, Rímóczy Viola és Lőrinez Zsuzsa

Ebédutáni „szieszta-römparti” Szende Máriánál. A két partner: Finna Márta és Finna Rózsa

És este a Nychóban Rácz Vali énekli Táray Ferenc kedvence sanzonját, de Vaszy Viktorné is odahallgat

A dolgozat

IRTA: IVÁNDY ERNŐ

Sántha Péter szeretett a dicsőség napfényében sütkezni. Nagyon hiu ember volt és semmi nem esett neki jobban, mintha a saját nagyszerűségéről hallott vagy olvasott. Felesége kis szürke veréb volt mellette, egyetlen érdeméül azt tudta be, hogy legelső kirobbanó sikerű regénye főalakját róla mintázta. Akkor jártak jegyben és Péter még szerelmes volt Esztibe. Később csak nyügnök érezte, koloncnak, amely hátráltatja abban, hogy még magasabbírú pályát futhasson be.

Az asszony is érezte, hogy az ura jóval különb nála és nagyon fájt neki, hogy állandóan hangoztatja, néha még idegenek előtt is. Többször voltak már rálőfélben, de aztán, az utolsó pillanatban mindig közbejött valami és minden maradt a régi.

Mikor fiuk megszületett — ennek már tizenöt esztendeje — Sántha Péter büszkén kijelentette, hogy majd ő fogja felnevelni és remek embert farag belőle. Éppen olyan kiváló lesz, mint ő — gondolta.

A gyermek a zseniapa rendeletére a Tibériusz nevet kapta. Bár semmi köze nem volt Rómához, Péter mégis úgy érezte, hogy az ő fiának minden tekintetben különlegesnek kell lennie.

Alig várta, hogy reményteli esemény iskolába kerüljön. Amikor írásbeli feladatot kapott, mindig gondosan átnézte és utána másfélórás előadásokat tartott arról, hogy ő hogyan írta volna a fogalmazványt. A gyerek áhitattal hallgatta csodálatos apját és igyekezett előírásai szerint dolgozni.

Pétert bosszantotta, hogy a gyerek semmiféle zsenialitást nem árul el. Közepes bizonyítványokat hozott haza, amelyek ugyan pompás alkalmat nyújtottak egy-egy nagyszabású dikcióra, voltaképpen azonban mégis ingerelték az apát. Csendes fiú volt Tibériusz, a neve valósággal gúnynak tünt. Félsgen tűrte, hogy Péter dirigáljon, mert az anyjától ugyanezt látta.

Amikor az első gimnáziumba beiraták Tibériuszt, Péter három órán keresztül magyarázta neki, hogy az ember annyit ér, amennyit a stílusa. Tibériusz helyeselt és nagy igyekezettel látott a munkának. Már vagy egy hónapja járhatott gimnáziumba, amikor az első írásbelire került sor.

A magyar nyelvé és irodalom profesz-

szora, aki nagyon jól ismerte Pétert és nem rajongott érte túlságosan, hatalmas kerek betűkkel írta fel a táblára a kidolgozandó tételt:

„Legnagyobb élményem a vakációban”. Utána magyarázta a gyerekeknek, hogy ez volt az utolsó gondtalan nyáru, mert ezentúl csak tanulniok szabad a szünidőkben és ezért mindenki írja meg azt, aminek legjobban örült a nyáron.

A kis Sántha eltűnődött. Az jutott az eszébe, hogy remekül sikerült papája tíz perc alatt olyan dolgozatot írnia, hogy még az igazgató úr is elolvasná. Szomorúság töltötte el. Ilyen híres ember fia és most csak ül a papír előtt, bámul maga elé és semmiről nem tud írni.

Szégyellte magát. Már látta, hogy papája megint rosszkedvűen fog ebédelni, ha elmondja, hogy nem jól sikerült a dolgozata. Szászor is végigcikáztak agyán Péter kedvenc mondásai: Fiam, arra ügyelj, hogy a legelső dolgozat jól menjen. A többi akkor már gyerekjáték. Vagy: Az én fiam csak jó dolgozatot írhat. Ha nem megy, csak gondoldj arra, hogy írnam meg én és biztosan jelest kapsz. És így tovább, volt legalább huszonöt kedvenc mondás, de egy sem segített.

Csengetés előtt néhány perccel a tánár rászólt:

— Sántha, mennyire vagy?

— Mingyárt készen leszek...

Gyorsan írni kezdett. Csúnya, hosszú betűket vetett a papírra és össze-vissza firkált mindent, ami az eszébe jutott. Csak arra ügyelt, hogy legalább egy oldalt megírjon csengetésig. Leírta, hogy nyáron egy ízben epret szedtek és hazamenet megették. Amikor anyjának elmondta, nagyon szomorú lett, amiért nem hoztak neki egy szemet sem.

Meg lehetett volna írni finoman, kedvesen, meghatóan, csipkelődve és még sokféleképpen. Csak éppen úgy nem lett volna szabad, ahogyan Tibériusz csinálta. Gondatlanul halmozta egymásra a mondatokat; minden eredetiséget, ötletességet nélkülözött a herenyén összecsapott dolgozat.

Amikor a csengő élesen beleberregett a mély csendbe, verejtékező homlokkal lette le a tollat. Utána megkönnyebbülten sietett az udvarra hancúrozni.

Két hét múlva visszakapták a füzeteket. Tibériusz rémülten meredt a rörös tintával agyonjarított lapra, amelynek

alján jökora hármás díszelgett. Mellette a tanár úr megjegyzése: „Töled nem ezt vártam”.

Ez volt a kezdet. És mintha csak a sors vette volna üldözőbe szegény gyereket, egyetlen jó dolgozatot nem sikerült összeszakkabálnia egész évben. Állandóan lidércként lebegett előtte, hogy a papa mennyire kitűnő író és milyen szörnyűség, hogy ő csupa rossz dolgozatot ír. Amikor az évrégi bizonyítványokat kikapták, egyetlen hármás éktelenítette Magyarból.

Péter ekkor előszedte pedagógiai tudását. A nyári szünidőben minden napra feladott fiának egy oldalas fogalmazványt. A témát kezdetben ő adta meg, később hagyta, hogy Tibériusz maga válasszon.

Tibériusz engedelmesen írt, bár egyre jobban unta a sok feladatot. Hol a nyaralójukról kellett írnia, hol a Riska ténhén foltos hátáról, hol arról, hogy az öreg Makra bácsi mit csinál aratáskor? Ha neki kellett megválasztania a témát, akkor órákig gondolkodott, miről írjon és amint ilyenkor történni szokott, mindig a legrosszabbnál kötött ki.

Másodikban ismét hármast kapott magyarból, de most már két másik elégséges tette egységesebbé a bizonyítványt.

Evről évre gyengébben ment a dolog. Apja állandóan nyaggatta a dolgozatok miatt, de ez nem használt semmit. Sőt, a magyar fogalmazványok miatt Tibériusz elhanyagolta a többi tárgyat és folyton szaporítottak a hármások.

Ötödik gimnáziumba járt. Ragyogó tavaszi verőfénybe öltözött a természet. Péter egész nap írt és ontotta magából a liraibbnál liraibb gondolatokat. Anyja a virágokkal bibelődött, Tibériusz pedig szerelmes volt. Életében először, tehát – nagyon.

Ideálja a negyediket végezte és minden délben együtt mentek haza. Tibériusz rengeteget mesélt neki, színesen, érdekesen. Örömmel érezte, hogy stílusa egyre inkább javul. Legalább is, amikor Erzsikével sétáltak, mintha csak megszállta volna a sokat emlegetett ihlet, olyan folyékonyan ömlöttek belőle a szebbnél szebb gondolatok.

Az iskolában természetesen már nem ment ilyen simán a dolgozatírás. Bár fokozott önbizalommal látott neki a fogalmazványoknak, ez mindössze tíz percig tartott. Akkor észrevette, hogy újra ostobaságokkal ír össze és se füle, se farka a mondanivalójának.

Mindössze annyi változott meg az elmúlt évekkel szemben, hogy most nem hármásra, hanem bukásra állt.

Két héttel a vizsgák előtt a magyar nyelv és irodalom tanára közölte vele, hogy ha legutolsó dolgozata nem lesz legalább kettes, akkor csak összel dönthetnek végérvényesen a sorsáról. Tibériuszt ugyanaz a rémület fogta el, mint amikor első dolgozatát írta.

Délibáb

FEL A FEJJEL,

ha fáj is! Fejfájás, ideges fájdalom, női gyengélkedés stb. idején kitűnő gyógyszer az 1, 3 és 8 ostyás dobozokban minden gyógyszerárban kapható

ALGOCRÁTINE

Mikor az apja megitta ebédutáni feketét, őszintén elmondta neki, mit ígért a magyar tanár. Péter kétségbeesett. Nem annyira Tibériusz sorsa aggasztotta, mint inkább a saját helyzete. Tudta, hogy retélytársai évekig csak erről a bukásról fognak beszélni.

Sokáig töprengett, míg végre le tudta győzni önmagát. Kénytelen volt engedni konok atyai elveiből. Vacsora után a család nagy megdöbbenésére kijelentette:

– Add ide azt a dolgozatot, majd megcsinálom én.

Aztán sietve hozzátette:

– De egy szót se róla senkinek, megértetted?

Ez nagy engedmény volt a részéről. Mikor Tibériusz elsőbe került, állandóan ezt hangoztatta:

– Szívesen útbaigazítlak, de nem írok egy betűt sem a dolgozataidból. Víz se mosná le rólad, hogy az apád csinálja a házi feladványaidat.

Este nekiült a dolgozatnak. Arany János stílusáról kellett írnia. Pont neki-való téma. Gondosan ügyelt minden szóra, nehogy túl jó vagy túl rossz legyen.

Éjfélre még csak egy fél oldallal készült el. A cigarettacsutkák valóságos hekatombát alkottak a földön a lehajgált kéziratpapírokkal. Idegesen turkált a hajában, de alig tudott épkezláb mondatokat összehozni.

Hajnali három órákor kimerülten állt fel. Két és fél oldalt írt, pontosan a tanár által kiszabott minimális mennyiséget. Reggel Tibériusz lemásolta a kész fogalmazványt és ragyogó arccal vitte be az iskolába.

Öt nap múlva kiosztották a bizonyítványokat. És Tibériusszal úgy forgott a világ, mint még soha.

Megbukott magyarból.

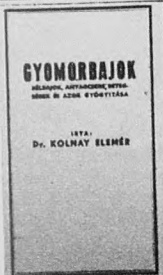
**Csodás hatású arcszépítő
és finomító a Földes
Margit-crème**

Ragyogó tartalmú és kiállítású könyvek!

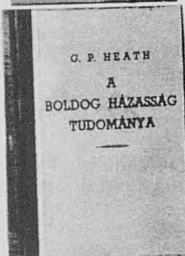
A szívbetegségek és azok gyógyítása.

Ebből a népszerűen megírt, mindenki számára érthető hasznos könyvből már nagyon sok csüggedő merített reményt. Ismerjük meg szervezetünket! A 124 oldalas, keménykötésű könyv 1 pengő 50 fillérért kapható.

Gyomor bajok,

bélbajok, anyagcsere betegségek és azok gyógyítása. A táplálkozással kapcsolatos betegségek leírását és orvosi gyógykezelésük módját ismerteti ez a 160 oldalas értékes mű. Diéták, orvosilag alkalmazott házi-szerek kitűnő gyűjteménye. Ára fűzve I P 50 f.

G. P. HEATH:

A boldog házasság tudománya.

Az együttélésnek is megvannak a maga szabályai, amelyeket ismerni kell férfinak, nőnek, máskülönben nagyon hamar zavar váltja fel a harmóniát. A 254 oldalas mű ára kötve 1 pengő 50 fillér.

DR ASZTALOS MIKLÓS: Ez Magyarország!

Erdély számára készült ez a könyv, megmutatván Magyarország fejlődését az elszakítottság idején. A gyakorlatban kiderült, hogy a könyvet azok sem nélkülözhetik, akik itthon éltek, annyira tájékoztató. 128 oldal, 48 fillér.

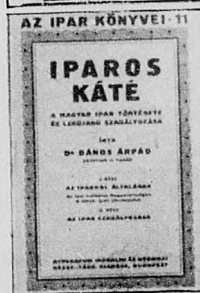
Erdélyi karácsonyi játékok.

Hetvenkét poétikus erdélyi népi játékot tartalmaz ez az értékes munka. A színpadi előadásra alkalmas jelenetek a mondákban és legendákban gazdag erdélyi nép üde, romlatlan lelkét tükrözik. 132 oldal, fűzve 24 fillér.

Vegyten a mellényszegben.

A gyakorlati tudnivalók valóságos kincstára ez a könyv. A háztartásban és a házkörüli tennivalók szempontjából nélkülözhetetlen, mert ezer dologra ad választ. A 260 oldalas könyv ára 70 fillér.

DR DÁNOS ÁRPÁD: Iparos kate.

A magyar ipar története, fejlődése és legújabb szabályozása a tárgya ennek a kitűnően megírt, szemléltetően csoportosított könyvnek, amelyet ismernie kell minden iparosnak. Terjedelme 260 oldal, ára 70 fillér.

HARMAT és SCHUSTEK: Kereskedelmi szótár.

Ebben a nélkülözhetetlen műben megtaláljuk a magyar és német kereskedelmi levelezés szókincsét és legtöbbször alkalmazott szólásmódjait, fontos és házagptoló munka. A 216 oldalas könyv ára keménykötésben 96 fillér.

ANGOL NYELVTAN kezdők számára.

Aki mester nélkül akar elsajátítani egy nyelvet, keresve sem találhat ügyesebb segítőt ennél a könyvnél. Gyakorlati alapon tanít meg írni, olvasni, beszélni. Biztos módszer. A munka 160 oldalas, ára fűzve 70 fillér.

Száz magyar népdal.

A visszatért Felvidék és Erdély legszebb dalait foglalja magában ez a kötet. A népi költészet válogatott gyöngyeit ismerjük meg ezekben a szívbelopózó bájos nótákban. Szeretettel és gondval összeállított gyűjtemény. A 128 oldalas mű ára fűzve 38 fillér.

Megrendelések Tolnai könyvesboltjába küldendők, Budapest, VII, Dohány ucca 12. szám. Minden könyvet bérmentve küldünk. Utánvétlennel rendelje, mert a posta 75 fillérrel többet számít.

Őszi versek

ŐSZELO

A naptár még ulyarat mutat,
de lassan elernyed a táj;
elnézem a gémeskutat,
ugyan, mi lette? Miye táj?

Tegnap még bátor és merész,
hős karja fúrta az eget,
mára letört, a földre néz,
mit sejteth a felhők megett?

Titkot noszfel, árnyat, borút;
Ősz ül le házam küszöbén
és nem tudom, ki szomorúbb:
a táj, a gémeskút, vagy én...

SZEGEDI ISTVÁN

Őszi daktilusok

Tengeriszár lila füstje
a földre leperve csúszik be
a pázsit ezüstje közé.

Remegő,

lebegő
haja bokrai közt

Ni, feléd tipeg ép az öreg, furcsa csösz.
Ez az ősz.

A nyomába lebeg valami fura íz.
Fatetón belejajdul a csiz.

S puha lépte alá
le-lehinti, lepergeti fák levelét:
csupa esengve eső aranyat.

Belelángol a nap,
s megadón fatetőkre lerázza
csodás aranyát.

Be csodálom e nagybeteg édesanyát:
remegő keze, nézd, beletúr a sifonja
hasába, hová beledugta a kincse javát,
s a halála előtt aranyos, puha cöpsbe
befonja

leányai zöldszinű, lenge haját.

GERÉZDI RABÁN

ŐSZ

Puska dörren — és bukiciet vet,
már nem szalad tovább
izmos, szürke lábával, a nyúl
árkon-bokron át.

Kibemlött hajával csak a szél
fut tovább, a konok,
és arca előtt gyáván, mint a
koldus rokonok,.

alázattal a földre hullnak
piros falevelek:
Hintázások a nyári égen,
— Isten veietek!

VAAAD FERENC

„Beszélni“ tanulnak a Nemzeti Színház művészei

Molnár Imre professzor, a Zeneakadémia tudós hangtanprofesszora a szép beszédről magyaráz a Nemzeti Színház tagjainak...

— Tegyétek uraim kezüket a homlokomra — mondja, — megérik a rezgést, amit a beszédem kivált

— A hang repül, fellendül, leszáll, mint a madár. (Elől Ungváry László és Gobbi Hilda figyel a legjobban)

(Bojár képek)

BIZONYOS KORON TÚL

IRTA: BOZZAY MARGIT

A negyvenéves asszony életmódja

Aki jó formáját a negyvenes évek átlépése után is megakarja tartani, annak fokozottan kell vigyáznia a táplálkozásra. Elrendjéből ki kell küszöbölni minden túlédes, zsíros, nehéz doigot és miennél több gyümölcslevet, gyümölcsöt, főzeléket kell fogyasztania. Kerülnie kell a fehér kenyert, feketét kell ennie és különösen este soha sem szabad gyomrát megterhelnie.

A fogyókúrákat ennél a kornál abba kell hagyni és az alak jó formáját csak tartózkodó étkezéssel, sporttal szabad biztosítani. A fogyás ugyanis ilyenkor már nagyon árt a bőrnek és egy erőszakolt fogyókúra katasztrofális következményekkel járhat. A bőr nem olyan ruganyos már, mint húszéves korban volt és így nem húzódik össze, hanem petyhüdten, fakón lóg.

Ugyanez áll az alakra is. Ott is kevesebb a ruganyosság és az erőszakolt fogyások után lógó idomok maradnak.

Igaz, az arcon valamennyire lehet segíteni kozmetikai műtéttel és olaj meg parafin-pakolásokkal helyre lehet hozni a fogyás okozta hibát, az alakon azonban csak egy segíthet. Az újra való hizás. Hogy tehát ennek a szükségességét elkerüljük, éljünk a lehető legpontosabban betartott diétával. Reggeli előtt fogyasszunk gyümölcslevet vagy -gyümölcsöt. Nekony pirítóskenyér, csöpp vaj vagy dzsem, cukornélküli tea lehet az, amit még elfogyasztunk. Dél előtt gyümölcsöt vagy egy-egy tojást — legokosabb azonban semmit — ebédre vízben kifőtt zöldségeket, ha a húst nem tudjuk nélkülözni, tíz deka sovány roston sült húst és gyümölcsöt. Ozsonnára teát vagy kávét darabka kétszersülttel vagy pirított kenyérral és este pohár tejet, aludt tejet fekete kenyérral.

Ez az étrend nemesak a karesú alak megőrzése, hanem a gyomor kímélése és a belek jó működése szempontjából is fontos. Sőt, ez úton keresztül fontos a szép, hibátlan arc bőr szempontjából is, mert a jó anyagcsere a hibátlan arc bőr egyetlen biztosítója.

A negyvenéves asszony kozmetikája

Hetenként kétszer végtelenül jó hatású a bőrtápláló maszk. Ez egyszer állhat valami idénygyümölcsből és egyszer méz-tojássárgája, vagy olaj-zabliszt, vagy tojásfehérje és zabliszt keverékből.

Száraz arc bőrűek arcukat egyáltalán ne

mossak vízzel, csak olajjal vagy valami zsíros kenőccsel. Ez eleinte kissé kellemetlen és az arc valósággal vágyik a víz és szappan után, de hamarosan meg lehet szokni és az arc bőr feszes, üde lesz a zsíros kenőcstől, olajtól.

Zsíros bőrűek is a puder alá okvetlenül tegyenek valami jó száraz krémet. A rúzs mindig világos legyen és *nagyon mérsékelten használjuk*. Nincs rémesebb, mint egy nem egészen fiatal arc erősen pirosítva. Világos legyen a szájrúzs is, és ez is *felléllenül kevés*. Az alsó szemhéj alá húzott fekete vonal, — amelyet pedig különösen ebben a korban szeretnek a nők — *nagyon öregít*. A szemek körül általában ne használjunk mást, mint eseppe ricinus vagy mandula olajat. Ez fényessé teszi a bőrt és táplálja a szempillát is.

A puder mindig egy árnyalattal világosabb legyen, mint a bőrszín és azt is óvatosan használjuk.

Frizurában kerülendő minden feltűnő. Szörnyű az agyonlökizott, túlszőkített vagy vörösrre festett haj. *Csak természetes színűre festett hajal szabad viselni finom, egyszerű frizurával*. Ez nem feltűnő és mert nem az: fiatalít.

A negyvenéves asszony öltözködése

Itt éppen úgy, mint a kozmetikában, rengeteg hibát követnek el a nők. Ahogy ott azt hiszik, hogy a túlfestéssel fiatalítják magukat, itt abban a tévedésben élnek, hogy a túlélnék színekkel, mintákkal, a feltűnő szabással érnek el sikert.

Nem érnek el... Sőt... Minden feltűnő szabás, minden kiáltó szín és minta... azzal, hogy nem előnyös ellentétet ad... öregít... Ezzel nem mondjuk azt, hogy a negyvenen túl nem kell vidám vagy dekoratív színeket viselni. Csak azt mondjuk, hogy a finom tartózkodás terére kell lépni és óvatosan kell bánni minden olyan színnel, formával, mintával, amely feltűnő. Vagyis soha sem szabad senkire sem hallgatni, csak a lükkörre, amely ha őszintén kérdezzük, mindig őszintén felel.

Egy nő negyvenöt éves korban, sőt azon is túl, *finoman kozmetikázva, dívalos, egyszerű frizurával, a dívalos ruhában lehet nagyon szép és igazán fiatalos. De túlkozmetikázva, feltűnő frizurával nagy és túlélnék színekkel, túlrövid ruhában nem lehet más... csak nevetséges és... öreg...*

Bozzay Margit

NŐKRŐL A NŐKNEK

IRJA:
HATTYASY KATALIN

ÁLLIG CSIPKE

az új blúz. Valóságos konfekció-tömegmennyiségben készülnek a blúzok a legkülönbözőbb, álomszép kivitelben a szalonokban. Soha ennyi csipkés, fodros, francia, édes, sikkis kis blúzt nem láttunk. A csipke-moделleknek igaz, hogy van hátrányuk is, még pedig az, hogy a kosztüm-kabát alatt bizony erősen gyűrődnek, de a manókenek blúzban jönnek be s a kabátot csak pár pillanatra veszik fel, éppen csak egyet-kettőt fordulnak benne s már vetik is le újra. A kollekciót szemlélő divathölgy pedig elyengül a csipkecsodák láttán s elszánja magát hirtelen elhatározással a vásárlásra.

A szükkörű, meghívott társaság, amely az előkelő belvárosi divatszalon bemutatóját végignézhette, meglapította azt a hosszú, fekete bársonyszoknyához való estélyi blúzt, amely ujjnyi széles aranycsipkéből készült. Pompás modell volt, rögtön el is kelt. Egyik arisztokrata hölgy vásárolta meg, bizonyára nagy szenzációt kelt majd benne, hiszen kikötötte, hogy az arany-modellt másnak nem készítheti aszalón.

A bemutató másik érdekessége volt külön a szalon számára készített anyag, amely szörmemintát utánoz. Ezt láttuk perzsában, ocelot-ban platinarókában és a régnemlátott, már majdnem elfelejtett amerikai opossum-

Valenciennes-csipkéből készült blúz, elől síma beállítással

ban. A modellek érdekessége, hogy a vékony, testhezsimuló szörmemintás anyagokat mindig az utánzott szörmével díszítik. Vagy óriási muff, vagy sálgallér, esetleg a hosszú, szűk ujja kézelő készül a valódi szörméből. Fantasztikus minta, de ötletes a tengerzöld nercsíkokat utánzó anyag, amely ha színben hamis is, mégis bizarr a csíkzsebek formájában ráakasztott, nagykanyarulatú két barna nerc.

1. Drap-barna szövetkosztüm, a kabátban nagy zseb és kézelő. Zöld öv és sál. 2. Piros kosztüm-kabát, elől húzva, sötétkék szoknya és kalap. 3. Drap-barna pepitás angol kabát, zöld sál és kesztyű, zöld nyűlszőrkalappal. 4. Fekete kapucnis szövetkabát bő háttal és ujjakkal. 5. Bő teveszőrkabát zöld szövetruhával és turbánnal

DIVATPOSTA

Sz. M.-né, Marosvásárhely. Hosszú fekete selyemruhájából csinálthat rövid délutáni ruhát. Ha annyira kedveli a kapucnit, ajánlunk is egy modellt, amelyet most láttunk: fekete síma ruha, hosszú ujjal, elől a ruha teljes hosszán végigszaladó méregzöld, húsz centi széles esikkal. A csik a vállakra is kiszélesedik és hátul a fekete kapucni bélése lesz belőle. Ruhán csak ezt az egy kapucnit láttuk, egyébként még kabátban is ritkán.

Matyóka, 1942. Gratulálunk ötletéhez. Mivel nincs még tisztában a téli divattal, estélyi ruháját pedig most akarja megcsináltatni, valóban helyesen választ, ha matyó estélyit készített. Arra azonban vigyázzon, hogy az

estélyi ruha ne legyen népművészeti kiállítás is egyben, vagyis ne kopírozza le teljesen a matyóföld népi ruháját, mert az bálban jelmezként hat. Ugynevezett mai magyaros ruhát varrasson, stílizált matyómotívumokkal, ne kézi festéssel, hanem eredeti hímzéssel.

Példányonként vásároló, Eger. Mindkettő divat. Azt ajánljuk, hogy ne szabassa szét ezüstróka boleroját csak azért, mert ujjas kabátot akar. A szőrmeszabás drága és kár lenne a most is divatos keppet elrontani. Az átalakításhoz egy-két állat is kellene még.

Havasi napsütés. Téli sporthoz mindenképp ezt tanácsoljuk: pullover, pullover! Nem lehet elég és

nem lesz sohasem egyhangú az öltözködése, ha néhány egészen élénk színű pullovert visel a sötétszürke sportnadrághoz. A viharkabát helyett meleg gyapjúkabátot ajánlunk. Irja majd meg annak idején pontosan, hova megy s akkor részletesen összeállítjuk teljes garderobeját.

Előrelátó sportlady, Budapest. Koresolyához nem ajánljuk az angorapullóvert. Bár meleg, de kevés. Ha van gyapjúkabátja és koresolyadressesze tavalyról, úgy inkább angorafehéreműt vásárolnánk helyében, ez új, mindenhez jó, nagyon meleg és teljesen könnyedén lehet fölé öltözködni, ami fő, érdekes és meglepetést kelt, mert egyelőre még ritkaságszámba megy.

TÜDŐS KLÁRA RUHÁI

A Corvin áruház pompás izlésű művészeti vezetője, Tüdős Klára ismét új bemutatóval lepte meg a közönséget: tengersok magyaros ruha közül alig tudnánk választani. Melyik is a legszebb? Talán ez az erdélyi urihimzéses díszmagyar, vagy ez a

Méregzöld ruha fehér gallérral, kézfővel és köténynyel

fiatal lányoknak való buzsáki vagdalásos munkával díszített világoskék ruha? Szépek a felvidéki himzéssel készült, egészen egyszerű, magyar ruhák és aranyos, fiatalos a szakmári nagyrózsás „takarós”.

A miniszterelnök feleségével az élen ott voltak a bemutatón a társaság legjobban öltözködő asszonyai. A dámák szorgalmasan jegyzetek, mialatt a manökenek felvonultak: megigérték Tüdős Klárának, hogy szavazattal döntik el, melyik ruhát találták a legszebbnek.

Tündérszép csipkeálmok, selyemesodák s ami fő — elérhető áron.

Kötényes kisoruhák, magyaros stílusban

AZ ÚJ KALAP

korántsem oly nevetséges, mint első pillanatra látszik. Attól eltekintve, hogy a turbánok lassan kimennek a divatból majd, divatos lesz — oh egek — a menyecskekendő, még pedig gyapjúanyagból, alatta pedig olyan úgynevezett „pille” lesz, mint a paraszt-asszonyok kontyán, a kendő alatt. Ez a „pille” azonban a belvárosi modelleken — flitterből készül. Tepszi, palacsintásütő, kalapács, madárfészek is akad persze, de azért a legnépszerűbbek mégis csak az egyszerű, angol kalapok lesznek, mint már annyi év óta állandóan. Készülnek emeletes modellek is, amelyek mintegy fél méterrel a fej felett végződnek valami sikkos kacsaringóban, a homloknál pedig a haj színére festett kakastollak tömkelege simul a fejhez.

Sima angol nyúlszörkalap, szalaggal

Szürke cilinderbáronyból készült modell, fekete kerettel

„Emeletes” kalap, amely szintén nagyon divatos lesz

Többet észlel, mint erővel

IRTA: MAJTHENYI GYÖRGY

— Azt hiszem, itt leesüülhetünk egy kiesít, Margitka — mondta az erdőmérnök és feleletet se várva, leterítette kabátját a fa alá.

Kiszögelő erdőesüülkőn állott a fa, mögötte sűrű, magas bozót s ritkásan fák is, távolabb meg egy öreg fenyves húzódtól föl a hegygerinere. Elöttük is ösvénytelen, erdőfoltos, sziklás hegyvidék, ahol nem egykönnyen tájékozódhatik az ember.

— Ezt jól megcsináltam, mi? — folytatta. — Az egész tisztelt társaság azt hiszi most, hogy mi előre kerültünk s ahelyett ügyesen visszamaradtunk!... Így legalább nem zavarhatnak meg minket s mi végre egyedül vagyunk!

Szalánczy, a szerelmes színészek pózát mímelve, megmosolyogtatta egy pillanatra Margitot, aki kissé dureásan és kedvetlenül nézett körül.

— Maga mindig komédiázik, Szalánczy! — mondta szemrehányóan. — Nekem semmi érzésem a vadregényes vidékekhez, pláne kettesben. Nem vagyok sportlady, s ha most egy nyúl futna el itt előttem, talán elájulnék. De nagyon jól tudom, hogy maguk apával vaddisznóra, sőt medvére is járnak ezen a vidéken. Hát ez nem nekem való. Vegye föl csak szépen a kabátját és igyekezzünk a többiek után, úgy is lesz mit hallanom azért a esatangolásért...

Az erdőmérnök is félretolt minden mőkát és könyörgő tekintettel nézett a lányra.

— Ne beszéljen így, Margitka! Mióta lestem már egy alkalomra, amikor zavartalanul beszélgethetünk! Hiszen ott-hon öt percig is ritkán lehetünk egyedül, pedig én magával mindig csak egyedül szeretnék lenni... Tudja jól, hogy szeretem; milliószor megmondtam már. Most pedig azt szeretném tudni: akar-e a feleségem lenni?

Margit, a főerdőtanácsos fiatal leánya, idegesen hallgatta végig a fiatal mérnököt. Egy esőppet sem lepődött meg szavain. Régen tudta, hogy mi-helyt magára marad vele, ez a kérdés el fog hangzani. De sehogy sem volt tisztában magával s ezért mindig ügyesen kerülte, hogy alkalmat adjon Szalánczynak a vallomásra. Pedig Szalánczy nem volt ellenszenves előtte, de álmódzásaiban másnak látta jövődöbelijét: hatalmas, erős embernek, aki megküzd érette a sárkánnyal is, akinek egy szavára, egy tekintetere csodák történnek s akinek szólni se kell s ő máris tudni fogja, hogy érette jött, akár csak a mesében. Persze ezek az ábrándok még a gyerekkorában ragadtak beleje

s nevette is magát, ha úgy elkezdette magától, hogy hát mire s kire is vár! De akárhogy volt is, a kistermetű, szelíd és mindig jókedvű Szalánczyban, akiről mindenki kivétel nélkül elismerte, hogy úrigyerek s fess, ügyes fiú, sehogy sem tudta az álmódott hős pótlását föltalálni.

Szalánczy pedig, aki sejtethett valamit mindebből, most, hogy végre fölön ragadhatta az alkalmat, mindegyre üszölte a lányt, szinte költővé nemeselett e ritka pillanatban s amikor megérezte, hogy komoly szavai nem fognak, mőkába esapott át s tréfás ígéretek fénykévéit szórta feléje.

— Margitka, feleljen kérem! Úgy-e, a feleségem lesz?... Jobb dolga a király feleségének se lesz akkor, de nem ám! A tenyeremen fogom hordozni, amit egy király se tesz meg a feleségével... Vagy ha akarja, küldjön világgá s én elfoglalom, meghódítom akár egész Ázsiát, kikiáltatom magam khánnak, kalifának, esászárnak, aminek akarja s odaviszem magát Kelet paradicsomába!

— Jaj, ne mőkázzék — felelte Margit, — hiszen látja, hogy milyen ideges vagyok!... Nem tudok én most gondolkozni se...

— Ne is gondolkozzék! Mondja azt, amit érez...

— Félek! — mondta a leány, körültekintve a vígasztalan magányban.

Szalánczy minden képességével azon volt, hogy megvizasztalja, megnyugtassa Margitot. Kérlette szép szóval, vidította tréfával, majd megint komolyra fordította a beszédet és esedezve kérte válaszát. De Margit egyre bujkált ez elől, idegességét, nyugtalanságát emlegette s mindenáron menni szeretett volna már haza. Szalánczy meg kétségbeesetten folytatta a mind reménytelenebbé váló harcot s végül, amikor már látta, hogy sehogy sem boldogul Margittal, hirtelen jó hangosan összeapta a kezét.

— Margitka — kiáltotta patétikusan, — maga a kétségbeesésbe kerget!

Úgyanekkor a fa mögötti bozótból dörmögés, morgás hallatszott s Margit félelmében fölsikoltott.

— Istenem! Valami vadállat!... Meneküljünk!...

A bozót meg zörgött, esörtetés hallatszott s a mozgás erősbödött. Szalánczy mereven nézett a zaj irányába s kezével esöndre intette a sikongó, remegő leányt. De az nem hallgatott rá, hanem annál jobban korholta:

— Látja, ilyen esztelenségekbe sodor!... Meneküljünk, az Istenért! Magánál

semmi tudtam

Az é nagy t ményve Egysze fej bul

— M dok s

Azla alá ter

fejere, alapos, milder

kiáltot Reeseg egész

— Marg lármájé eredt,

nem n tag fa

nam le De r

— R — gon

gért k Szalá

lott, t lyogva

— N eléged

álló n kora c

kónak Nesze,

colkod egy é

Azza megcsi

ját é sietett

— N feleje

feleje A l

lánycy hogy

— H — T

— fele — H

tént s gos h

hangj lott,

— E sárkán

csak e úgy e

hordta Margi

a lán előbbi

laszolt

— Mar ban l

laszolt adassa

Déli

semmi fegyver sines!... Jöjjön már... tudtam én azt, hogy baj ér minket...

Az ágak ijesztően recsegték valami nagy test súlya alatt, a kis mérnök keményen állott, a lány halottféhéren. Egyszerre szétvált a bozót s egy medvefej bukkant elő.

— Margitka, szaladjon. Én itt maradok s valahogy majd végzek vele...

Azán gyors mozdulattal fölkapta a fa alá terített kabátját, rávetette a medve fejére, majd nekiesett a mackónak és alaposan elpüfölte. Csak úgy csattogott minden ütése. Közben szenvedélyeseket kiáltott s a medve se maradt néma. Reesgetek a bokrok, visszhangzott az egész tájék.

Margit, amint meghallotta a birkózás lármáját, magához tért és futásnak eredt. De a félelem elvette erejét s így nem messzire jutott. Ahogy az első vas-tag fatörzset elérte, mögéje bujt s onnan lesett vissza Szalánczyra.

De nem látta sehől!

— Rettentő! Csak nem pusztult el? — gondolta és kétségbeesésében segítségért kiáltozott.

Szalánczy ekkor már a bozótban állott, tépett kabátját nézegette és mosolyogva figyelt Margit kiáltozására.

— No most már elég is volt — mondta elégedetten mosolyogva a mellette álló medvetáncoltatónak, aki éppen jókora darab kenyeret szelt a derek mackónak. — Juon, ezt ügyesen csináltad! Nesze, itt a pénzed, de most aztán hurcolkodj erről a vidékről, hogy legalább egy évig ne is lássalak!

Azzal átadta a pénzt az öreg nőnek, megsimogatta a mackó kopott bundáját és áttörve a bozótban, Margit-hoz sietett.

— Nincs már semmi baj! — kiáltotta feléje messziről és vidáman lobogtatta feléje összeszakadozott kabátját.

A lány némán, remegve nézte Szalánczyt s himni se akart a szemének, hogy épen látta a kis mérnököt.

— Hol a medve? — kérdezte dadogva.

— Talán már hetedhétországon is túl! — felelte nevetve a mérnök.

— Hát nem ette meg magát? Nem történt semmi baja? Hisz maga valóságos hős! — mondta Margit a esodálal hangján és a tekintete egyre melegebb lett.

— Eh, mit! Magáért még a hétéfű sarkánnyal is megbirkóznék, ez meg csak egy kis barna medve volt!... De úgy elagyabugyáltam, hogy esze nélkül hordta el az írháját!... Hanem igaz is, Margitka — mondta most a mérnök és a lány ragyogó szemébe nézett. — az előbbi kérdésemre még mindig nem válaszolt...

Margit a valóság boldog káprázatában lesütötte a szemét és most sem válaszolt egy szóval sem. De önfelelt odaadással borult a kis mérnök mellére.

SZÉPSÉG ÉS BOLDOGSÁG!

*lett e menyecske
osztályrésze*

A család esűfja voltam régebben és remény nélkül eltem. 30 éves koromban most mégis férjhez mentem. János azi állítja, hogy úde arcboröm vonzotta hozzám... Bevallom, hogy régebben nem ápoltam bőrömet. Mások példáján okulva beláttam, hogy nagy hiba az arcápolás elhanyagolása. Próbát tettem tehát fehér, nem zsiros Tokalon krém rendszeres használatával és boldogan láttam, hogy bőröm fokozatosan tisztult, üdőbb, bársonyosabb lett. Egyik barátom is azt mondja, hogy bámulatosan rövid idő alatt mutatkozott arcom ápolásának az eredménye.

E lap minden olvasójának, aki P 1.— értékű bélyeget a budapesti gyártelepnek: Panacea Gyógyszer-vegyészeti Rt. 15/E. Osztály, Budapest, XIII., Lehel uca 68., beküld. készséggel szolgálunk egy-egy próbatubus fehér és rózsaszínű Tokalon krémet, valamint néhány próbaadag Tokalon púdert tartalmazó izléses kivitelű mintado- bozzal.

DÉLIBÁB HUMORA

Reménytelen eset

— Drágám, ma megint ehetetlen a sütemény.
— Na, ha ez a sütemény neked ehetetlen, akkor léged senki nem tud kielégíteni. Vedd tudomásul, hogy én ezt a süteményt hat különböző szakácskönyvből esináltam.

Színészek egymás közt

— Olvastad annak a szemtelen Kovácsnak a kritikáját legutóbbi Hamlet-alkításomról. Szörnyen levágott ez a kellemetlen fráter.

— Szóra sem érdemes az úgy kedves öregem. Kovácsnak nincs egyéni véleménye, mindig azt írja kritikájában, amit másoktól hall.

A PEDÁNS FÉRJ

— Ne féljen Julis, az úr esupán azért hordja ezt a nyakvédőt, mert nem bírom látni, ha lesepogteti a ruháját. (Sat. Evening Post)

Átkos szenvedély

Hivatalos nagyság látogatja meg az elmegyógyintézetet. Bevezelik az egyik kórterembe, ahol tizenkét üres ágyal látni.

— Ebben a teremben kizárólag beleg ürvezeteket ápolunk.

— Hol vannak a betegek. Egyet sem látok közülük.

— Az ágy alatt... Ott javítják a mótort.

BOTRÁNY A VASUTNÁL

— Hé, ki volt az az örült, aki a liter bort fizette a mozdonyvezetőnek.

(Ric et Roc)

Lehetetlen

— Drága doktor úr, mondja meg, mit csináljak a feleségemmel. Egész éjjel szünet nélkül horkol és nem tudok jóformán egyetlen órát sem aludni.

— Azt ajánlom, hogy kedves neje éjjelre csukott szájjal próbáljon aludni.

— Ez az, ami nála úgy éjjel, mint nappal teljesen lehetetlen kedves doktor úr.

FŐ AZ ERÉNY

— Elza néni, úgy-e ronda ez a viziló.

— A szépség nem számít gyermekem, ha valaki jó, engedelmes és tisztán megőrzi lelkületét.

(Frankfurter III.)

Remek szálloda

— Kérem igazgató úr a tizes számú szobában a vendég nyitvafelejtette a mosdócsapot. Uszik az egész szoba a vízben.

— A hét végén számlázzon neki külön egy fürdőt.

Fogorvosnál

— Doktor úr, egyáltalában nem vagyok megelégedve a porcellánfoggal, amit csinált. Napok óta alaposan fáj.

— Csodálkozom a panaszon. Nem megmondtam önnek, hogy az általam csinált műfogak tökéletesen hasonlítanak az eredelihez.

Szerkesztői üzenetek

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak e rovatban válaszolunk, levélben még válaszbelvagy beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

Villon. A szerelem eljön, anélkül, hogy siettetné. És ha jön, tessék boldog alázat-tal fogadni, mert gyönyörű ajándék ez; emléke az elszűnő ifjúságnak. — **Adrien.** Budapest, XII, Nárcisz utca 39. Válaszborítékkal. — **Arany.** Nyugodjék meg, az említett művész névnapja valóban december 2-án van. Ezt a művész saját vallomásából tudjuk. Abban igaza van, hogy a Lili csak becenév, mert tulajdonképpen Aurélia Theodorának hívják. — **Klárka.** Teljesen lehetetlen ilyen engedélyt kapni. — **P. László, Újfehértó.** Érdeklődjek a Színész-kamaránál. Bp. VI, Bajza utca 18. — **Kíváncsi.**

Úgy van, ahogy írja. Az író azonos az Ön ismerősével. A fia festőművész. Mátyásföldön laknak. — **V. L. J., Kispest.** A Színművészeti Akadémián van rendezői tanszak. Érettségi szükséges. — **F. Károly, Kolozsvár.** Forduljon a címért a Rádióhoz (Bp., VIII, Sándor utca 7). — **Egy álmódzó.** Közlelbi felvilágosítást a Színiakadémián kaphat (Bp., VIII, Rákóczi út 26. Négy évig kell tanulnia. — **Hideg V.** Verseit szívesen megbíráljuk. — **Repülő.** Bármelyik nagyobb budapesti hangszerkereskedés megadja a felvilágosítást. — **Bizok.** Teljesen reménytelen az ügy. Nem érdemes foglalkozni vele. — **Legszebb álom.** Nős, 34 éves.

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

Felelős szerkesztő: Bibó Lajos. Szerkesztő: Dálok János. Felelős kiadó: Paizs Geza
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány utca 12

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Híres misztériumjáték. 13. A Nemzeti színésze. 14. A vízszintes 1. női szereplője. Keresztnevének kezdője. 15. Híres magyar filmrendező. 17. Ismeretlen. 18. Francia származású angol kritikus (17. sz.). 21. ... noco amerikai folkó. 24. Állóviz. 25. Vissza: m-mel, becenév. 26. Véd, vissza. 27. Ripacs betűi keverve. 29. Minket, németül. 30. Ső van benne. 31. Lop. 33. Zékány Nándor. 34. G. A. A. 35. Vissza: japán ruha. 37. Kein, nőnemű alakja. 38. Vas... és kínai férfinév. 39. Egyforma, mássalhangzók. 40. Az ételnek fontos... 41. A vízszintes 1. írója.

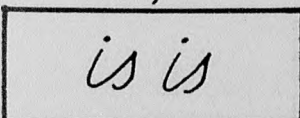
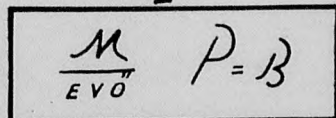
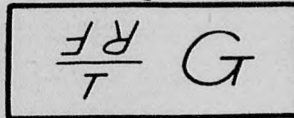
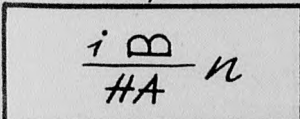
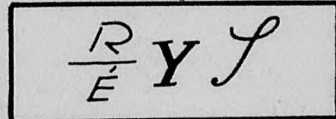
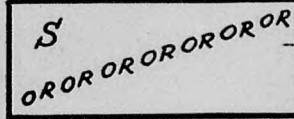
Függőleges sorok: 1. Vak lányt játszik a vízszintes 1-ben. 2. Anya párja. 3. Volt bonvivánunk. 4. G. T. V. 5. Hári betűi keverve. 6. Rin, tin, ... 7. Vissza: virág része. 8. G. U. 9. Leánynév többese. 10. Hollandia rövidítése. 11. Híres olasz író. 12. Vergílius nagy munkája. 16. Kínai hegység. 19. A vízszintes 1. zeneszerzője. 20. Finnország más neve, felesleges n-nel. 22. Amerikai filmgyerekek, felesleges u-val. 23. A magyarokat hívták régen így. 24. Város Dunántúlon. 28.

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12
13							14					
15					16						17	
					18		19		20			
21	22		23		24		25					
26			27	28						29		
30							31	32				
33			34				35					36
37							38					
39					40							
	41											

DELIBAB 4057

Harag gén, latinul. 32. R. O. L. E. Ö. 33. Vissza: gyerekjáték. 36. A bor teszi az üvegben. 38. É Z. Y. 40. Névelő.

BETŰREJTVÉNYEK

1	2	3
		
4	5	6
		

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

H Á R O M A K I S L Á N Y
 Á R O N B A L O G H L
 M A B E L L O R E L E I
 O I E V Á N S R A M
 R O N I N O K O V E R
 I Z S Á K A L T A Á
 I O N E M E H E L Y T
 M O N A U K S U R E C A
 R B K A N Á S Z Á A D
 E O T R I K A E N É
 A E K A S T É L Y O K

A 39. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Pária. 2. Ananász. 3. Tigris. 4. Arany közérűt. 5. Kanadai esendőr. 6. Ikertestvér.

A rejtvénymegfejtők figyelmébe

Az Országos Magyar Sajtókamara, hogy a rendkívüli nehézségeket enyhítse, melyek a lapkiadásra a háborús viszonyok folytán hárulnak, kénytelen volt egyes megtakarítási intézkedéseket hozni, amelyek minden lapkiadásra nézve egyaránt kötelezőek. Így, többek között megtiltotta, hogy a lapok hármiféle rejtvényfejtési jutalmat adhassanak olvasóiknak. A jövőben tehát rejtvényfejtőink jutalma egyedül az a kellemes időtöltés, gondozó szórakozás lesz, amelyet tartalmas rejtvények mindenki számára egyformán nyújtanak.

MÉG MA VÁSÁROLJA MEG

az aktuális világesemények figyelemmel kíséréséhez
nélkülözhetetlen

A HÁBORÚS VILÁG TÉRKÉPEI

c. nagyszerű füzetet, amely páratlanul olcsó áron kerül
a Magyar Népművelők Társaságának kiadásában forgalomba. A 20 oldalas,
40 térképet tartalmazó remek kiállítású füzet ára mindössze **24 fillér.**

Ujságolvasásnál, rádióhallgatásnál nélkülözhetetlen! Kapható minden újságárusnál és trafikban.
Megrendelhető 28 fillér beküldése ellenében (3 fillér portót számít a posta) Tolnai könyves-
boltjában, Budapest, VII, Dohány uca 12. A vételár postabélyegben is beküldhető.

HAVONKINT JELENIK MEG

a Magyar Klasszikusok sorozatának egy-egy kötete

24 FILLÉRES ÁRBAN

A Magyar Népművelők Társasága szerezte meg
önnek ezt az örömet: minden hó 1-én új kötet
jelenik meg az Olcsó Magyar Klasszikusok sorozatában. Felöltöttek felüldés, diákok számára nélkülözhetetlen olvasmány. Eddig megjelent kötetek:

Petőfi válogatott költeményei, **Arany** válogatott versei, **Toma** virágregéi és népregéi, **Csokonai** válogatott versei, **Vörösmarty** válogatott munkái, **Zrínyi Miklós:** Szigeti veszedelem, **Fazekas Mihály:** Ludas Matyi, **Madách:** Az ember tragédiája, **Berzsenyi** költeményei, **Katona József:** Bánk bán,

Gvadányi: Rontó Pál, **Balassa Bálint** válogatott költeményei, **Kármán:** Fanni hagyományai, **Vas Gereben** elbeszélései, **Mikes Kelemen:** Torókeresztvári levelek, **Október** elsején **Arany János** „Toldi” és „Toldi esteje” **Keményffy János** bevezetőjével, **Daloky János** jegyzetével.

Kapható minden újságárusnál s dohánytözsdeben, valamint Tolnai könyvesboltjában, VII, Dohány uca 12. Aki postán rendeli meg, az a 24 filléren felül 4 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

EGYTÁLÉTELES RECEPTEKKEL

kibővitve jelent meg új kiadásban a

RAGYOGÓ SZAKÁCSKÖNYV

A több mint 900 receptet tartalmazó vaskos kötet ára díszes kötésben
2 pengő 50 fillér. Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében
Tolnai könyvesboltjában, Budapest, VII, Dohány uca 12.

SZERETNE OLCSÓN JÓ REGÉNYT OLVASNI?

Vegye meg az

ÉRDEKES REGÉNYEK

RÖPTÉBEN A VILÁG KÖRÜL kötetét

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

10 fillérért

64 oldalas olvasmány, 32 oldalas gyönyörű képesrész és keresztregény.

Kiadja a Magyar Népművelők Társasága. Előfizethet negyedévi

1 pengő 20 fillérért Tolnai könyvesboltjában: Budapest, VII,

Dohány uca 12. Egyébként: minden trafik s minden újságárus árulja.

„Forrás” Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest